

EUROPOS SĄJUNGA

EUROPOS PARLAMENTAS

TARYBA

Briuselis, 2023 m. balandžio 20 d.
(OR. en)

2021/0206 (COD)

PE-CONS 11/23

CLIMA 55
ENV 101
ENER 61
TRANS 43
SOC 78
FIN 137
RESPR 6
COH 13
CADREFIN 13
CODEC 130

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTAS (ES) 2023/...**

... m. ... d.

**kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir
iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnio 1 dalies d punktą,
192 straipsnio 1 dalį bei 194 straipsnio 2 dalį ir 322 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydamiės įprastos teisėkūros procedūros³,

¹ OL C 152, 2022 4 6, p. 158.

² OL C 301, 2022 8 5, p. 70.

³ 2023 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento pozicija [(OL ...)/ (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje)] ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas.

kadangi:

- (1) 2016 m. lapkričio 4 d. įsigaliojo 2015 m. gruodžio 12 d. pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (angl. UNFCCC) priimtas Paryžiaus susitarimas¹ (toliau – Paryžiaus susitarimas). Paryžiaus susitarimo šalys susitarė užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kad jis neviršytų 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Tas įsipareigojimas buvo sustiprintas 2021 m. lapkričio 13 d. pagal UNFCCC priimtu Glazgo klimato paktu, kuriuo UNFCCC šalių konferencijoje, kuri yra ir Paryžiaus susitarimo Šalių susirinkimas, buvo pripažinta, kad klimato kaitos poveikis bus daug mažesnis, jei temperatūra padidės 1,5 °C, palyginti su 2 °C, ir nuspręsta toliau dėti pastangas, kad temperatūra nepadidėtų daugiau kaip 1,5 °C;
- (2) 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikate „Europos žaliasis kursas“ (toliau – Europos žaliasis kursas) nustatyta nauja augimo strategija, kuria siekiama pertvarkyti Sąjungą į tvarią, teisingą ir klestinčią visuomenę, pasižyminčią modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga ekonomika, kurioje ne vėliau kaip 2050 m. visai nebus grynojo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio, o ekonomikos augimas bus atsietas nuo išteklių naudojimo. Europos žaliuoju kursu taip pat siekiama atkurti, apsaugoti, tausoti ir didinti Sąjungos gamtinį kapitalą ir apsaugoti piliečių sveikatą ir gerovę nuo su aplinka susijusios rizikos ir poveikio. Galiausiai jame laikomasi požiūrio, kad ši pertvarka turi būti teisinga ir įtrauki, nė vieno nepaliekant nuošalyje;

¹ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

- (3) priėmusi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1119¹, Sąjunga savo teisėje įtvirtino tikslą ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą ir po to užtikrinti neigiamą išmetamųjų teršalų balansą. Tame reglamente taip pat nustatytas privalomas Sąjungos tikslas iki 2030 m. ES viduje išmetamą grynąjį šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (išmetamą kiekį atėmus absorbentais pašalintą kiekį) sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu. Visi ekonomikos sektoriai turėtų prisidėti, kad būtų pasiektas šis tikslas;
- (4) 2020 m. gruodžio 10–11 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose patvirtintas privalomas Sąjungos vidaus grynojo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslas, kartu pabrėžiant, kaip svarbu atsižvelgti į teisingumo ir solidarumo principus ir nė vieno nepalikti nuošalyje. Tos išvados buvo dar kartą patvirtintos 2021 m. gegužės 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose, kuriose Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos greitai pateikti teisės aktų rinkinį ir kartu nuodugniai išnagrinėti poveikį aplinkai ir ekonominį bei socialinį poveikį valstybių narių lygmeniu;

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

- (5) Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane, patvirtintame 2021 m. birželio 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose, pabrėžiamas poreikis stiprinti socialines teises ir Europos socialinį aspektą visose Sąjungos politikos srityse. Pagal Europos socialinių teisių ramsčio 20 principą „kiekvienas turi teisę naudotis kokybiškomis pagrindinėmis paslaugomis, be kita ko, vandens tiekimo, sanitarijos, energetikos, transporto, finansinėmis paslaugomis, taip pat skaitmeninio ryšio paslaugomis. Asmenims, neturintiems galimybių naudotis tokiomis paslaugomis, turi būti teikiama parama suteikiant tokią galimybę“;
- (6) 2021 m. gegužės 8 d. Porto deklaracijoje dar kartą patvirtintas Europos Vadovų Tarybos įsipareigojimas siekti socialinės Europos stiprinant sąžiningą pertvarką ir jos ryžtas toliau stiprinti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, deramai atsižvelgiant į atitinkamas kompetencijas ir subsidiarumo bei proporcingumo principus;
- (7) norint įgyvendinti įsipareigojimą siekti poveikio klimatui neutralumo, Sąjungos klimato ir energetikos srities teisės aktai buvo peržiūrėti ir iš dalies pakeisti siekiant paspartinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą;

- (8) tie pakeitimai turi skirtingą ekonominį ir socialinį poveikį įvairiems ekonomikos sektoriams, piliečiams ir valstybėms narėms. Visų pirma pastatų, kelių transporto ir papildomuose sektoriuose, kurių neapima Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB I priedas¹, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimas į tos direktyvos taikymo sritį turėtų tapti papildoma ekonomine paskata investuoti į iškastinio kuro suvartojimo mažinimą ir taip paspartinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą. Kartu su kitomis priemonėmis vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu tai turėtų prisidėti mažinant energijos nepriteklį ir transporto galimybių nepriteklį, sumažinti su pastatais ir kelių transportu susijusias išlaidas ir, kai aktualu, suteikti naujų galimybių kurti kokybiškas darbo vietas ir vykdyti tvarias investicijas, visapusiškai laikantis Europos žaliojo kurso tikslų;
- (9) tačiau šioms investicijoms finansuoti reikia išteklių. Be to, tikėtina, kad prieš įvykdant tokias investicijas, namų ūkių ir transporto naudotojų patiriamos šildymo, vėsinimo, maisto gaminimo ir kelių transporto išlaidos padidės, nes kuro tiekėjai, kuriems taikomos pareigos pagal pastatams ir kelių transportui skirtų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, su anglies dioksidu susijusias išlaidas perkelia vartotojams;

¹ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

- (10) sunku įvertinti *ex ante* ekonominį ir socialinį poveikį, kurį darys su klimato kaita susijusi pertvarka. Siekiant didesnio klimato srities užmojo, reikės didelių viešųjų ir privačiųjų išteklių. Investicijos į energijos vartojimo efektyvumo priemones, taip pat į atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamas šildymo sistemas, tokias kaip šildymą naudojant elektrinius šilumos siurblius, šildymą ir vėsinimą rajonų lygmeniu ir dalyvavimą atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijose, yra veiksmingas būdas mažinti priklausomybę nuo importo ir išmetamųjų teršalų kiekį, kartu didinant Sąjungos atsparumą. Būtinas specialus finansavimas pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiems transporto naudotojams remti;
- (11) iškastinio kuro kainų padidėjimas gali padaryti neproporcingai didelį poveikį pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiems transporto naudotojams, kurie didesnę dalį savo pajamų išleidžia energijai ir transportui, kurie tam tikruose regionuose neturi galimybės naudotis alternatyviais, įperkama judumo ir transporto sprendimais ir kuriems gali pritrūkti finansinių pajėgumų investuoti į iškastinio kuro suvartojimo mažinimą. Geografiniai ypatumai, būdingi, pavyzdžiui, saloms, atokiausiems regionams ir teritorijoms, kaimo ar atokiems regionams, mažiau prieinamoms periferijoms, kalnuotoms vietovėms arba atsiliekančioms vietovėms, gali turėti specifinį poveikį namų ūkių, labai mažų įmonių ir transporto naudotojų pažeidžiamumui transporto galimybių nepritekliaus kontekste. Todėl, kai taikytina ir aktualu, į tuos geografinius ypatumus turėtų būti atsižvelgiama rengiant priemones ir investicijas, kuriomis remiami pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ir pažeidžiami transporto naudotojai;

- (12) dalis pajamų, gautų įtraukus pastatus, kelių transportą ir papildomus sektorius į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį, turėtų būti panaudojamos siekiant spręsti socialinio poveikio, atsirandančio dėl šio įtraukimo, klausimą, kad pertvarka būtų teisinga ir įtrauki ir nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje. Bendra pagal šį reglamentą įsteigiamo Socialinio klimato fondo (toliau – Fondas) suma turėtų atspindėti siekiamą dekarbonizacijos lygį, susijusį su pastatų, kelių transporto ir papildomuose sektoriuose išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimu į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį;

- (13) dalį pajamų panaudoti tam, kad būtų sprendžiamas socialinio poveikio, atsirandančio dėl pastatų, kelių transporto ir papildomų sektorių įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį, yra dar aktualiau atsižvelgiant į esamą energijos nepritekliaus lygį. Energijos nepriteklis – tai tokia padėtis, kai namų ūkiai negali gauti deramą gyvenimo lygį ir sveikatą užtikrinančių pagrindinių energetikos paslaugų, tokių kaip šildymu užtikrinama tinkamą šilumą, vėsinimas, kai temperatūra pakyla, ir šildymas, apšvietimas, taip pat energija elektros prietaisams. 2021 m. visoje Sąjungoje atliktos apklausos, apėmusios maždaug 34 milijonus europiečių, metu beveik 6,9 % Sąjungos gyventojų teigė, kad jie neišgali pakankamai apšildyti savo namų. Todėl energijos nepriteklis yra vienas didžiausių Sąjungos iššūkių. Socialiniai tarifai ar laikina tiesioginė pajamų parama gali iškart palengvinti energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių padėtį trumpuoju laikotarpiu, tačiau teikti tvarius sprendimus ir veiksmingai padėti kovoti su energijos nepriteklumi galima tik taikant tikslines struktūrines priemones, visų pirma pastatų renovaciją, įskaitant galimybę naudotis atsinaujinančiais energijos ištekliais ir aktyvų atsinaujinančiųjų energijos išteklių propagavimą naudojantis informavimo ir informuotumo didinimo priemonėmis, skirtomis namų ūkiams, ir pastatų renovaciją, kuria prisidedama prie Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/31/ES¹ nustatytų tikslų. Energijos nepritekliaus apibrėžtį pagal šį reglamentą turėtų būti galima atnaujinti siekiant atsižvelgti į derybų dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo (nauja redakcija) rezultatus;

¹ 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

- (14) laikantis holistinio požiūrio į pastatų renovaciją, kuriuo labiau atsižvelgiama į žmones, kuriems gresia atskirtis, t. y. tuos, kurie Sąjungoje labiausiai kenčia nuo energijos nepritekliaus, galima būtų sumažinti energijos paklausą. Todėl Fondo teikiama parama pastatų sektoriui turėtų būti siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą, kad būtų sumažintas energijos suvartojimas kiekviename namų ūkyje ir tai būtų pastebima sutaupytų pinigų požiūriu, todėl tai būtų viena iš kovos su energijos nepriteklumi priemonių. Direktyvos 2010/31/ES peržiūra taptų tų tikslų, kuriuos reikia pasiekti, pagrindu, todėl į ją reikėtų atsižvelgti įgyvendinant šį reglamentą;
- (15) kadangi transporto galimybių nepriteklius Sąjungos lygmeniu dar nėra apibrėžtas, tokia apibrėžtis turėtų būti nustatyta šio reglamento tikslais. Kaip pripažįstama 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacijoje dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo¹, transporto galimybių nepriteklius gali tapti dar aktualesniu klausimu, dėl jo sumažėtų galimybių, visų pirma pažeidžiamiems asmenims ir namų ūkiams, vykdyti būtiniausią socialinę ir ekonominę veiklą ir naudotis esminėmis paslaugomis, pavyzdžiui, susijusiomis su užimtumu, švietimu ar sveikatos priežiūra. Transporto galimybių nepriteklių paprastai lemia vienas ar keli veiksniai, pavyzdžiui, mažos pajamos, didelės išlaidos kurui arba įperkamo ar prieinamo privataus ar viešojo transporto trūkumas. Transporto galimybių nepriteklius gali ypač paveikti asmenis ir namų ūkius kaimo, salų, periferinėse, kalnuotose, atokiose ir sunkiau prieinamose vietovėse arba mažiau išsivysčiusiuose regionuose ar teritorijose, įskaitant mažiau išsivysčiusias priemiestines zonas ir atokiausius regionus;

¹ OL C 243, 2022 6 27, p. 35.

- (16) todėl turėtų būti įsteigtas Fondas, kad būtų teikiamos lėšos valstybėms narėms ir jos galėtų remti savo politikos priemones, kuriomis sprendžiamas klausimas, susijęs su socialiniu poveikiu, kurį pastatams ir kelių transportui skirtų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos nustatymas daro pažeidžiamiesiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiesiems transporto naudotojams. To reikėtų siekti visų pirma teikiant laikiną tiesioginę pajamų paramą ir pasitelkiant priemones bei investicijas, skirtas priklausomybei nuo iškastinio kuro mažinti, didinant pastatų energijos vartojimo efektyvumą, mažinant pastatų, neatsižvelgiant į tai, kam tie pastatai priklauso, šildymo ir vėsinimo sistemų dekarbonizaciją, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energijos integravimą, taip pat suteikiant geresnes galimybes naudotis visai netaršaus ir mažataršio judumo bei transporto priemonėmis, taip suteikiant naudos pažeidžiamiesiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiesiems transporto naudotojams. Reikia atkreipti dėmesį į įvairias nuomojamo būsto formas, be kita ko, privataus būsto nuomos rinkoje. Kaip priemonės galėtų būti įtrauktos finansinė parama arba fiskalinės paskatos, pavyzdžiui, renovacijos išlaidų atskaitymas iš nuomos mokesčio, siekiant atsižvelgti į nuomininkus ir socialiniuose būstuose gyvenančius asmenis;

- (17) kiekviena valstybė narė turėtų pateikti Komisijai socialinį klimato planą (toliau – planas). Planai turėtų būti pateikti ne vėliau kaip 2025 m. birželio 30 d., kad juos būtų galima atidžiai ir laiku apsvarstyti. Į planus turėtų būti įtrauktas investicijų komponentas, skatinantis ilgalaikį priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo sprendimą, taip pat galėtų būti numatytos kitos priemonės, įskaitant laikiną tiesioginę pajamų paramą, kad trumpesniuoju laikotarpiu būtų sumažintas neigiamas poveikis pajamoms. Planais turėtų būti siekiama dviejų tikslų. Pirma, pagal juos turėtų būti teikiami reikiami ištekliai pažeidžiamiesiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiesiems transporto naudotojams, kad jie galėtų finansuoti ir vykdyti investicijas į energijos vartojimo efektyvumą, šildymo ir vėsinimo sistemų dekarbonizaciją, taip pat į visai netaršias ir mažataršes transporto bei judumo priemones, be kita ko, teikiant kuponus, subsidijas ar nulinių palūkanų paskolas. Antra, jais turėtų būti mažinamas iškastinio kuro kainų didėjimo poveikis pažeidžiamiausiems asmenims ir taip užkertamas kelias energijos nepritekliui ir transporto galimybių nepritekliui pereinamuoju laikotarpiu, kol šios investicijos bus įvykdytos. Planais galėtų būti remiamos galimybės gauti įperkamą efektyviai energiją vartojantį būstą, įskaitant socialinį būstą. Įgyvendindamos priemonės, kuriomis remiami pažeidžiami transporto naudotojai, valstybės narės turėtų turėti galimybę savo planuose teikti pirmenybę paramai visai netaršioms transporto priemonėms, su sąlyga, kad tai įperkamas ir įgyvendinamas sprendimas.

- (18) valstybės narės, konsultuodamosi su vietos ir regioninėmis valdžios institucijomis, ekonominiais ir socialiniais partneriais ir atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis, turi daugiausia galimybių parengti, įgyvendinti ir, kai aktualu, iš dalies keisti planus, kurie yra tikslingai pritaikyti prie jų vietinių, regioninių ir nacionalinių aplinkybių, jų esamos atitinkamų sričių politikos ir numatyto kitų atitinkamų Sąjungos fondų lėšų naudojimo. Viešos konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais turėtų būti vykdomos kiekvieną kartą, kai Komisija turi įvertinti planą. Taip galima geriausiai atspindėti plačią situacijų įvairovę, specifines vietos ir regioninių valdžios institucijų, ekonominių ir socialinių partnerių, atitinkamų pilietinės visuomenės organizacijų, mokslinių tyrimų ir inovacijų institucijų, pramonės suinteresuotųjų subjektų ir socialinio dialogo atstovų žinias, taip pat nacionalines aplinkybes ir prisidėti prie bendros paramos pažeidžiamiesiems asmenims efektyvumo ir veiksmingumo;
- (19) planai turėtų būti kuriami glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija ir rengiami pagal pateiktą šabloną. Siekiant išvengti pernelyg didelės administracinės naštos, valstybės narės turėtų turėti galimybę atlikti nedidelius koregavimus arba ištaisyti korektūros klaidas planuose, tiesiog pranešdamos apie tuos pakeitimus Komisijai. Nedideli koregavimai turėtų būti tokie, kai plane numatyta siektina reikšmė padidinama arba sumažinama mažiau nei 5 %;

- (20) siekiant teisingo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, labai svarbu užtikrinti, kad priemonės ir investicijos būtų visų pirma skirtos energijos nepriteklių patiriantiems ar pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiems transporto naudotojams. Paramos priemonės, skirtos išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui skatinti, turėtų padėti valstybėms narėms spręsti socialinio poveikio, kylančio dėl pastatų ir kelių transporto sektoriuose taikomos apyvartinių taršos leidimų prekybos, klausimą;
- (21) kol šiomis investicijomis bus padarytas poveikis mažinant išlaidas ir išmetamųjų teršalų kiekius, tinkama tikslinė tiesioginė pajamų parama, skirta pažeidžiamiems namų ūkiams ir pažeidžiamiems transporto naudotojams, prisidėtų mažinant energijos ir judumo išlaidas ir būtų remiama teisinga pertvarka. Tiesioginė pajamų parama turėtų būti vertinama kaip būstų ir transporto sektorių dekarbonizaciją papildanti laikina priemonė. Parama nebūtų nuolatinė, nes ją teikiant nepašalinamos pagrindinės energijos nepritekliaus ir transporto galimybių nepritekliaus priežastys. Tokia parama turėtų būti naudojama tik atsakant į su tiesioginiu pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimu į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį poveikį, o ne su elektros energijos ar šildymo išlaidomis, susijusiomis su elektros energijos ir šilumos gamybos įtraukimu į tos direktyvos taikymo sritį. Teisė gauti tokią tiesioginę pajamų paramą turėtų galioti ribotą laiką. Tiesioginės pajamų paramos gavėjams, kaip bendros paramos gavėjų grupės nariams, turėtų būti skirtos priemonės ir investicijos, kuriomis siekiama veiksmingai padėti tiems gavėjams išeiti iš energijos nepritekliaus ir transporto galimybių nepritekliaus situacijos. Todėl į planus turėtų būti įtraukta tiesioginė pajamų parama, su sąlyga, kad į juos taip pat bus įtrauktos ilgalaikio poveikio priemonės ar investicijos, skirtos pažeidžiamiems namų ūkiams ir pažeidžiamiems transporto naudotojams, kurie gauna tiesioginę pajamų paramą;

- (22) valstybės narės turėtų didinti pažeidžiamų namų ūkių, pažeidžiamų labai mažų įmonių ir pažeidžiamų transporto naudotojų informuotumą, teikdamos tikslingą, prieinamą ir įperkamą informaciją, švietimą ir patarimus dėl ekonomiškai efektyvių priemonių bei investicijų ir esamos paramos, be kita ko, pasitelkdamos pastatų energijos vartojimo auditą, specialiai pritaikytas konsultacijas energetikos klausimais, taip pat specialiai pritaikytas judumo valdymo paslaugas;

- (23) atsižvelgiant į tai, kaip svarbu kovoti su klimato kaita laikantis Paryžiaus susitarimo įpareigojimų ir įsipareigojimo siekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų, priemonės ir investicijos pagal šį reglamentą turi atitikti tikslą, kad bent 30 % viso Sąjungos biudžeto pagal 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą, nustatytą Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2020/2093¹ (2021–2027 m. DFP), ir visos sumos pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę, nustatytą Tarybos reglamentu (ES) 2020/2094², taip pat bent 37 % visos sumos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/241³, turėtų būti išleista klimato srities tikslams integruoti. Priemonės ir investicijos pagal šį reglamentą taip pat turi atitikti užmojį 2024 m. 7,5 % metinių išlaidų pagal 2021-2027 DFP skirti biologinės įvairovės tikslams, o 2026 m. ir 2027 m. biologinės įvairovės tikslams skirti 10 % metinių išlaidų pagal 2021-2027 DFP, kartu atsižvelgiant į esamą klimato srities ir biologinės įvairovės tikslų dubliavimąsi.

¹ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433I, 2020 12 22, p. 11).

² 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433I, 2020 12 22, p. 23).

³ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

Tuo tikslu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060¹ I priede nustatyta metodika turėtų būti naudojama Fondo išlaidoms žymėti. Fondo lėšomis turėtų būti remiamos priemonės ir investicijos, kuriomis visapusiškai laikomasi Sąjungos klimato ir aplinkos apsaugos standartų bei prioritetų ir reikšmingos žalos nedarymo principo, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852² 17 straipsnyje. Į planus turėtų būti įtrauktos tik tokios priemonės ir investicijos. Paprastai turėtų būti laikoma, kad numatomas tiesioginės pajamų paramos priemonių poveikis aplinkos tikslams yra nereikšmingas, todėl jos turėtų būti laikomos atitinkančiomis reikšmingos žalos nedarymo principą. Gerokai prieš rengiant planus, Komisija turėtų paskelbti technines rekomendacijas valstybėms narėms. Gairėse turėtų būti paaiškinta, kaip priemonės ir investicijos turi atitikti reikšmingos žalos nedarymo principą;

¹ 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejojbos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159).

² 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

- (24) energijos nepritekliaus ir transporto galimybių nepritekliaus poveikis moterims yra neproporcingas, visų pirma poveikis vienišoms motinoms, kurios sudaro 85 % nepilnų šeimų, taip pat vienišoms moterims, moterims su negalia ir vyresnio amžiaus moterims, kurios gyvena vienos. Be to, moterų judumo modeliai skiriasi ir yra sudėtingesni. Nepilnomis šeimoms, kuriose yra išlaikomų vaikų, kyla itin didelė vaikų skurdo rizika. Siekiant užtikrinti, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje, rengiant ir įgyvendinant planus turi būti užtikrinama ir skatinama lyčių lygybė ir lygios galimybės visiems, šių tikslų integravimas, taip pat asmenų su negalia prieinamumo teisės;
- (25) aktyvieji vartotojai, piliečių energetikos bendrijos ir tarpusavio prekyba atsinaujinančiųjų išteklių energija gali padėti valstybėms narėms pasiekti šio reglamento tikslus pasitelkiant piliečių inicijuotą požiūrį pagal principą „iš apačios į viršų“. Jos įgalina ir angažuoja vartotojus ir sudaro galimybes tam tikroms namų ūkių vartotojų grupėms dalyvauti energijos vartojimo efektyvumo priemonėse ir investicijose, remti atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą namų ūkiuose ir tuo pačiu prisidėti prie kovos su energijos nepriteklumi. Todėl valstybės narės turėtų skatinti piliečių energetikos bendrijų ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijų vaidmenį ir laikyti jas reikalavimus atitinkančiais Fondo paramos gavėjais;

- (26) valstybės narės turėtų į planus įtraukti finansuotinas priemones ir investicijas, numatomas tų priemonių ir investicijų išlaidas ir nacionalinį įnašą. Teikdamos savo planus, valstybės narės turėtų nurodyti bendras numatomas išlaidas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM), kad planus būtų galima palyginti. Į planus taip pat turėtų būti įtrauktos pagrindinės tarpinės ir siektinos reikšmės, kad būtų galima įvertinti priemonių ir investicijų įgyvendinimo veiksmingumą;

- (27) Fondo veikla ir planai turėtų derėti su valstybių narių numatytomis reformomis ir įsipareigojimais, valstybių narių priimtais pagal jų atnaujintus integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus, apie kuriuos pranešta laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1999¹, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl energijos vartojimo efektyvumo (nauja redakcija), pagal Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą, pagal sanglaudos politikos programas laikantis Reglamento (ES) 2021/1060, pagal teritorinius teisingos pertvarkos planus laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1056², pagal gaivinimo ir atsparumo planus laikantis Reglamento (ES) 2021/241, pagal Modernizavimo fondą, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnyje, ir pagal valstybių narių ilgalaikes pastatų renovacijos strategijas laikantis Direktyvos 2010/31/ES, ir turėtų būti grindžiami tomis reformomis ir įsipareigojimais. Siekiant užtikrinti administracinį veiksmingumą, kai taikytina, į planus įtraukta informacija turėtų atitikti tuos teisėkūros procedūra priimtus aktus ir planus;

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

² 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas (OL L 231, 2021 6 30, p. 1).

- (28) kad planavimas būtų veiksmingesnis, valstybės narės savo planuose turėtų nurodyti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, nustatytos pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių, taikymo atidėjimo pagal tos direktyvos 30k straipsnį pasekmes. Tuo tikslu visa svarbi plane pateiktina informacija turėtų būti kruopščiai atskirta į du scenarijus, t. y. aprašant ir kiekybiškai įvertinant būtinus priemonių, investicijų, tarpinių reikšmių, siektinų reikšmių, nacionalinio įnašo sumos ir visų kitų svarbių plano elementų koregavimus;
- (29) Sąjunga turėtų remti valstybes nares finansinėmis priemonėmis, kad jos įgyvendintų savo planus naudodamosi Fondo lėšomis. Lėšos iš Fondo turėtų būti išmokamos su sąlyga, kad pasiekiamos planuose nurodytos tarpinės ir siektinos reikšmės. Taip būtų sudarytos galimybės atsižvelgti į nacionalines aplinkybes ir prioritetus, kartu supaprastinant finansavimą, sudarant palankesnes sąlygas finansavimą Fondo lėšomis sujungti su kitomis nacionalinėmis išlaidų programomis ir kartu užtikrinant Sąjungos lėšų naudojimo poveikį ir sąžiningumą;

- (30) Fondas išimties tvarka ir laikinai turėtų būti finansuojamas iš pajamų, gautų aukcione pardavus 50 mln. apyvartinių taršos leidimų pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8b dalį, 150 mln. apyvartinių taršos leidimų pagal tos direktyvos 30d straipsnio 3 dalį ir papildomų apyvartinių taršos leidimų kiekį pagal tos direktyvos 30d straipsnio 4 dalį, kurios turėtų sudaryti išorės asignuotąsias pajamas. Iš esmės didžiausia Fondo įgyvendinimui 2026–2032 m. laikotarpiu skirta suma turėtų būti 65 000 000 000 EUR. Komisija turi užtikrinti apyvartinių taršos leidimų, kuriems taikomas tos direktyvos IVa skyrius, pardavimą aukcione. Jei pagal tą skyrių nustatytos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymas atidedamas iki 2028 m. pagal tos direktyvos 30k straipsnį, didžiausia Fondo įgyvendinimui skirta suma turėtų būti 54 600 000 000 EUR. Ta suma ir metinės sumos atspindi didesnę finansavimo poreikį Fondo veiklos pradžioje. Kiekvienai valstybei narei turėtų būti apskaičiuotas didžiausias finansinis asignavimas, remiantis paskirstymo metodika, pagal kurią visų pirma papildoma parama teikiama toms valstybėms narėms, kurioms pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimas į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį daro didesnę poveikį. Atsižvelgiant į tai, kad išorės asignuotosios pajamos turi būti skiriamos aukcionuose pardavus apyvartinius taršos leidimus pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8b dalį, 30d straipsnio 3 dalį ir 30d straipsnio 4 dalį, būtina numatyti nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046¹ 22 straipsnio 2 dalies, kad Sąjunga galėtų kiekvienais metais numatyti skirti sumas, būtinas mokėjimams valstybėms narėms pagal šį reglamentą, kad būtų padengti asignavimai, atitinkantys asignuotąsias pajamas;

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

- (31) valstybės narės turėtų padengti bent 25 % bendrų numatomų savo planų išlaidų;
- (32) biudžetiniai įsipareigojimai galėtų būti atitinkamai suskirstyti į metines dalis. Susitarimuose su valstybėmis narėmis, kurie yra individualūs teisiniai įsipareigojimai, turėtų būti atsižvelgiama, *inter alia*, į Direktyvos 2003/87/EB 30k straipsnyje nurodytą atvejį, kuris gali lemti apyvartinių taršos leidimų prekybos taikymo pastatams, kelių transportui ir papildomiems sektoriams pradžios atidėjimą vieniems metams. Tuose susitarimuose taip pat turėtų būti atsižvelgiama į bet kokią Sąjungai galinčią kilti finansinę riziką, dėl kurios gali prireikti iš dalies pakeisti atskirus teisinius įsipareigojimus turint galvoje laikino ir išimtinio Fondo finansavimo išorės asignuotosiomis pajamomis, gautomis pardavus apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos leidimus, ypatumus;

- (33) siekiant užtikrinti papildomų Fondo išteklių, valstybės narės turėtų turėti galimybę prašyti perkelti į Fondą išteklius iš sanglaudos politikos programų, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2021/1060, laikantis tame reglamente nustatytų sąlygų. Siekiant suteikti valstybėms narėms pakankamai lankstumo įgyvendinant savo asignavimus pagal Fondą, turėtų būti įmanoma perkelti išteklius iš jų metinių finansinių asignavimų į lėšas, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, kaip numatyta Reglamente (ES) 2021/1060, neviršijant 15 % viršutinės ribos. Siekiant sumažinti administracinę naštą, atsirandančią dėl to, kad ištekliai iš jų metinių finansinių asignavimų iš Fondo paeiliui perkeliama į lėšas, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, patenkantis į Reglamento (ES) 2021/1060 taikymo sritį, atitinkamas vienos ar daugiau programų pakeitimas iš esmės turėtų būti reikalingas tik vieną kartą, laikantis tam tikrų sąlygų, kad būtų užtikrinta veiksminga finansų kontrolė. Tolesnius perkėlimus turėtų būti galima atlikti vėlesniais metais, Komisijai pateikiant finansines lenteles, su sąlyga, kad pakeitimai susiję tik su finansinių išteklių padidėjimu, nedarant daugiau jokių atitinkamos programos pakeitimų;
- (34) Fondo lėšomis turėtų būti remiamos priemonės, kurios atitinka Sąjungos finansavimo papildomumo principą. Fondo lėšos neturėtų būti naudojamos pasikartojančioms nacionalinėms biudžeto išlaidoms padengti, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, įskaitant planuose nurodytą techninės pagalbos veiksmų išlaidų apmokėjimą;

- (35) siekiant užtikrinti veiksmingą, skaidrą ir nuoseklų lėšų paskirstymą ir patikimo finansų valdymo principo laikymąsi, veiksmai, vykdomi pagal šį reglamentą, turėtų derėti su vykdomomis nacionalinėmis ir, kai tinkama, regioninėmis Sąjungos programomis ir jas papildyti, kartu vengiant dvigubo tų pačių išlaidų finansavimo Fondo lėšomis ir pagal kitas Sąjungos programas. Visų pirma, Komisija ir valstybė narė turėtų užtikrinti veiksmingą koordinavimą visais proceso etapais, kad būtų apsaugotas finansavimo šaltinių nuoseklumas, suderinamumas, papildomumas ir sąveika. Todėl iš valstybių narių turėtų būti reikalaujama, kad, teikdamos savo planus Komisijai, jos pateiktų atitinkamą informaciją apie esamą ar planuojamą Sąjungos finansavimą. Finansinė parama iš Fondo turėtų papildyti paramą, teikiamą pagal kitas Sąjungos programas ir priemones. Fondo lėšomis finansuojamas priemonės ir investicijas turėtų būti galima finansuoti pagal kitas Sąjungos programas ir priemones, su sąlyga, kad tokia parama nekompensuojamos tos pačios išlaidos;
- (36) mokėjimai turėtų būti atliekami remiantis Komisijos sprendimu, kuriuo leidžiamas lėšų išmokėjimas atitinkamai valstybei narei. Todėl būtina nukrypti nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 116 straipsnio 2 dalies, kad mokėjimo terminą galima būtų pradėti skaičiuoti nuo Komisijos pranešimo apie tą sprendimą atitinkamai valstybei narei dienos, o ne nuo dienos, kurią gaunamas mokėjimo prašymas;

- (37) išnagrinėjusi visus per tam tikrą laikotarpį gautus mokėjimo prašymus ir jei pagal Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalį Fondui skirtų pajamų nepakanka valstybių narių pateiktiems mokėjimo prašymams patenkinti, Komisija valstybėms narėms turėtų mokėti proporcingai, kad būtų taikomas vienodas požiūris į valstybes nares. Kitu mokėjimo prašymų laikotarpiu Komisija turėtų teikti pirmenybę toms valstybėms narėms, kurioms mokėjimai ankstesniu mokėjimo prašymų laikotarpiu buvo uždelsti, ir tik po to tenkinti naujai pateiktus mokėjimo prašymus;
- (38) siekiant palengvinti planų rengimą ir užtikrinti skaidrias stebėsenos ir vertinimo taisykles, į šio reglamento priedus turėtų būti įtrauktas bendrųjų rodiklių sąrašas ir planų šablonas. Valstybės narės turėtų turėti galimybę naudoti atitinkamus bendruosius rodiklius, kad savo planuose nustatytų tarpines ir siektinas reikšmes. Į bendrųjų rodiklių sąrašą turėtų būti įtraukti bendrieji rodikliai pažangos ataskaitoms teikti ir planų bei Fondo įgyvendinimo stebėsenos ir vertinimo tikslu;

- (39) Fondas turėtų būti įgyvendinamas laikantis patikimo finansų valdymo principo, be kita ko, užtikrinant veiksmingą sukčiavimo, mokestinio sukčiavimo, mokesčių slėpimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevenciją ir baudžiamąjį persekiojimą už juos. Fondui taikomas bendras Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimas teisinės valstybės principų pažeidimų valstybėse narėse atveju, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2092¹;

¹ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433I, 2020 12 22, p. 1).

- (40) patikimo finansų valdymo tikslais ir kartu išlaikant rezultatais grindžiamą Fondo pobūdį, turėtų būti nustatytos konkrečios taisyklės dėl biudžetinių įsipareigojimų, lėšų mokėjimo, jų mokėjimo sustabdymo ir susigrąžinimo, taip pat dėl su finansine parama susijusių susitarimų nutraukimo. Valstybės narės turėtų imtis tinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad lėšų naudojimas, susijęs su Fondo lėšomis remiamomis priemonėmis, atitiktų taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokia parama, kai taikytina, būtų teikiama laikantis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Visų pirma jos turėtų užtikrinti sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevenciją, nustatymą ir ištaisymą, ir kad būtų išvengta dvigubo finansavimo Fondo lėšomis ir pagal kitas Sąjungos programas. Jei atitinkama valstybė narė planą įgyvendina nepatenkinamai arba jei esama šiurkščių pažeidimų, t. y. sukčiavimo, korupcijos atvejų ir interesų konfliktų, susijusių su Fondo lėšomis remiamomis priemonėmis, arba jei šiurkščiai pažeidžiamos su finansine parama susijusiuose susitarimuose nustatytos pareigos, turėtų būti įmanoma sustabdyti šių susitarimų taikymą ir juos nutraukti, taip pat sumažinti arba susigrąžinti finansinį asignavimą. Jeigu su finansine parama susijęs susitarimas nutraukiamas arba sumažinamas ir susigrąžinamas finansinis asignavimas, tos sumos turėtų būti paskirstytos valstybėms narėms ne vėliau kaip 2033 m. gruodžio 31 d., laikantis Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 5 dalyje nustatytų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo taisyklių. Turėtų būti nustatytos tinkamos prieštaravimų procedūros, siekiant užtikrinti, kad Komisijos sprendime dėl sumų mokėjimo sustabdymo ir išmokėtų sumų susigrąžinimo, taip pat dėl su finansine parama susijusių susitarimų nutraukimo būtų gerbiama valstybių narių teisė pateikti pastabų;

- (41) Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų veiksmingai apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai. Nors pagrindinė atsakomybė užtikrinti, kad Fondas būtų įgyvendinamas laikantis atitinkamos Sąjungos ir nacionalinės teisės, tenka pačiai valstybei narei, Komisija turėtų turėti galimybę gauti pakankamą valstybių narių garantiją tuo atžvilgiu. Tuo tikslu, įgyvendindamos Fondą, valstybės narės turėtų užtikrinti veiksmingos ir efektyvios vidaus kontrolės sistemos veikimą ir turėtų susigražinti nepagrįstai išmokėtas arba netinkamai panaudotas sumas. Tuo atžvilgiu valstybės narės turėtų turėti galimybę remtis savo įprastomis nacionalinio biudžeto valdymo sistemomis. Valstybės narės turėtų rinkti, registruoti ir saugoti elektroninėje sistemoje standartinių kategorijų duomenis ir informaciją, kad būtų galima užkirsti kelią šiurkštiems pažeidimams, susijusiems su Fondo lėšomis remiamomis priemonėmis ir investicijomis, t. y. sukčiavimui, korupcijai ir interesų konfliktams, juos nustatyti ir ištaisyti. Komisija turėtų suteikti galimybę naudotis informacijos ir stebėsenos sistema, įskaitant vieną bendrą duomenų gavybos ir rizikos vertinimo priemonę, kad būtų galima prieiti prie šių duomenų ir informacijos ir juos analizuoti. Komisija turėtų skatinti naudotis ta informacijos ir stebėsenos sistema, siekiant, kad valstybės narės ją bendrai taikytų;
- (42) Komisija, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), Audito Rūmai ir, kai taikytina, Europos prokuratūra pagal savo kompetenciją ir teises turėtų turėti galimybę naudotis informacijos ir stebėsenos sistema;

- (43) valstybėms narėms ir Komisijai turėtų būti leidžiama tvarkyti asmens duomenis tik tais atvejais, kai tai būtina lėšų naudojimo, susijusio su įgyvendinimo pagal Fondą priemonėmis, įvykdymo patvirtinimo, audito ir kontrolės, informavimo, komunikacijos ir matomumo tikslais. Asmens duomenys turėtų būti tvarkomi vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679¹ arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1725², atsižvelgiant į tai, kuris iš jų taikytinas;

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

² 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

- (44) pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹, Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95², (Euratomas, EB) Nr. 2185/96³ ir (ES) 2017/1939⁴, Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, ir, kai tinkama, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma, vadovaujantis reglamentais (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, OLAF turi įgaliojimus atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų ar kitos neteisėtos veiklos atvejų.

¹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1)

² 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

³ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁴ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančius sukčiavimo, korupcijos, interesų konfliktų atvejus ir kitas nusikalstamas veikas ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹. Pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos finansinių interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios naudojant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

- (45) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Tos taisyklės nustatytos Reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046 ir jomis visų pirma nustatoma Sąjungos biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus ir netiesioginį valdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. Remiantis SESV 322 straipsniu priimtos taisyklės apima ir bendrą Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimą;

¹ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (46) Reglamentas (ES) 2021/1060 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (47) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. prisidėti prie socialiai sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, mažinant pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį socialinį poveikį, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

Šiuo reglamentu 2026–2032 m. laikotarpiui įsteigiamas Socialinis klimato fondas (toliau – Fondas).

Iš Fondo teikiama finansinė parama valstybėms narėms į jų socialinius klimato planus (toliau – planai) įtrauktoms priemonėms ir investicijoms finansuoti.

Fondo lėšomis remiamos priemonės ir investicijos turi būti naudingos pažeidžiamiems namų ūkiams, labai mažoms įmonėms ir transporto naudotojams, kuriems pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimas į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį daro itin didelį poveikį, visų pirma energijos nepriteklių patiriantiems namų ūkiams arba transporto galimybių nepriteklių patiriantiems namų ūkiams.

2 straipsnis
Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) energijos nepriteklus – padėtis, kai aktualiomis nacionalinėmis aplinkybėmis pagal socialinę ir kitą aktualią politiką namų ūkis neturi galimybių gauti deramą gyvenimo lygį ir sveikatą užtikrinančias pagrindines energetikos paslaugas, įskaitant tinkamą šildymą, vėsinimą, apšvietimą ir buitiniams prietaisams būtiną elektros energiją;
- 2) transporto galimybių nepriteklus – padėtis, kai, atsižvelgiant į nacionalines ir teritorines aplinkybes, asmenys ir namų ūkiai negali padengti privataus ar viešojo transporto išlaidų arba jiems tai padaryti sunku, arba neturi ar turi ribotas galimybes naudotis transportu, būtinu norint pasinaudoti esminėmis socialinėmis ir ekonominėmis paslaugomis ir vykdyti tokią veiklą;
- 3) bendros numatomos plano išlaidos – bendros numatomos į planą įtrauktų priemonių ir investicijų išlaidos;
- 4) finansinis asignavimas – negrąžintina finansinė Fondo parama, kurią galima skirti arba kuri jau yra skirta valstybei narei;
- 5) tarpinė reikšmė – kokybinis pažangos siekiant įgyvendinti priemonę ar investiciją įvertinimas;

- 6) siektina reikšmė – kiekybinis pažangos siekiant įgyvendinti priemonę ar investiciją įvertinimas;
- 7) atsinaujinančiųjų išteklių energija arba atsinaujinančioji energija – atsinaujinančiųjų išteklių energija, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001¹ 2 straipsnio antros pastraipos 1 punkte;
- 8) namų ūkis – privatus namų ūkis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1700² 2 straipsnio 15 punkte;
- 9) labai maža įmonė – įmonė, kurioje dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurios metinė apyvarta arba metinis balansas neviršija 2 mln. EUR, apskaičiuojant pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014³ I priedo 3–6 straipsnius;

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

² 2019 m. spalio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1700, kuriuo nustatoma bendra Europos statistikos, susijusios su asmenimis ir namų ūkiais ir pagrįstos iš imčių surinktais individualaus lygmens duomenimis, sistema, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 808/2004, (EB) Nr. 452/2008 ir (EB) Nr. 1338/2008 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1177/2003 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 577/98 (OL L 261I, 2019 10 14, p. 1).

³ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

- 10) pažeidžiami namų ūkiai – energijos nepriteklių patiriantys namų ūkiai arba namų ūkiai, įskaitant mažas pajamas ir mažesnes nei vidutines pajamas gaunančius namų ūkius, kuriuos ypač veikia pastatų sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį poveikis kainoms ir kurie neturi išteklių pastatui, kuriame gyvena, renovuoti;
- 11) pažeidžiamos labai mažos įmonės – labai mažos įmonės, kurias ypač veikia pastatų arba kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį poveikis kainoms ir kurios savo veiklos tikslais neturi išteklių pastatui, kuriame yra įsikūrusios, renovuoti, įsigyti visai netaršias ir mažataršes transporto priemones arba pereiti prie alternatyvių tvarių transporto rūšių, įskaitant viešąjį transportą, priklausomai nuo to, kas aktualu;
- 12) pažeidžiami transporto naudotojai – transporto galimybių nepriteklių patiriantys asmenys ir namų ūkiai, o taip pat asmenys ir namų ūkiai, įskaitant gaunančius mažas pajamas ir mažesnes vidutines pajamas, kuriuos ypač veikia kelių transporto sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį poveikis kainoms ir kurie neturi išteklių visai netaršioms ar mažataršėms transporto priemonėms įsigyti arba pereiti prie alternatyvių tvarių transporto rūšių, įskaitant viešąjį transportą;

- 13) pastatų renovacija – bet kokios rūšies energinė pastatų renovacija, kuria siekiama padidinti pastatų energinį naudingumą, pavyzdžiui, pastato apvalkalo, t. y. sienų, stogo ir grindų, izoliacija, langų keitimas, taip pat techninių pastato sistemų diegimas, laikantis visų atitinkamų nacionalinių saugos standartų, be kita ko, prisidedant prie Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija) nustatytų renovacijos reikalavimų;
- 14) techninė pastato sistema – pastato ar pastato vieneto patalpų šildymo, patalpų vėsinimo, vėdinimo, buitinio karšto vandens, pastato automatizavimo ir kontrolės, atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos ir kaupimo vietoje techninė įranga arba tokios techninės įrangos derinys, įskaitant sistemas, kurios naudoja atsinaujinančiųjų išteklių energiją;
- 15) aktyvusis vartotojas – aktyvusis vartotojas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944¹ 2 straipsnio 8 punkte;
- 16) piliečių energetikos bendrija – piliečių energetikos bendrija, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2019/944 2 straipsnio 11 punkte;
- 17) atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrija – atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrija, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 16 punkte;

¹ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

- 18) tarpusavio prekyba atsinaujinančių išteklių energija – tarpusavio prekyba atsinaujinančiųjų išteklių energija, kaip apibrėžta Direktyvos (ES) 2018/2001 2 straipsnio 18 punkte;
- 19) visai netarši ir mažataršė transporto priemonė – visai netarši ir mažataršė transporto priemonė, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/631¹ 3 straipsnio 1 dalies m punkte.

3 straipsnis

Tikslai

1. Bendras Fondo tikslas – prisidėti prie socialiai sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, mažinant pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį socialinį poveikį.
2. Konkretūs Fondo tikslai – remti pažeidžiamus namų ūkius, pažeidžiamas labai mažas įmones ir pažeidžiamus transporto naudotojus, teikiant laikiną tiesioginę pajamų paramą ir įgyvendinant priemones bei investicijas, kuriomis siekiama didinti pastatų energijos vartojimo efektyvumą, dekarbonizuoti pastatų šildymo ir vėsinimo sistemas, be kita ko į pastatus integruojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir kaupimą, taip pat suteikti geresnes galimybes naudotis visai netaršaus ir mažataršio judumo bei transporto priemonėmis.

¹ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/631, kuriuo nustatomos naujų lengvųjų automobilių ir naujų lengvųjų komercinių transporto priemonių išmetamo CO₂ normos ir kuriuo panaikinami reglamentai (EB) Nr. 443/2009 ir (ES) Nr. 510/2011 (OL L 111, 2019 4 25, p. 13).

II skyrius

Socialiniai klimato planai

4 straipsnis

Socialiniai klimato planai

1. Kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai savo planą (toliau – planas). Planas apima nuoseklų esamų arba naujų nacionalinių priemonių ir investicijų rinkinį, kurio tikslas – mažinti anglies dioksido apmokestinimo poveikį pažeidžiamiesiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiesiems transporto naudotojams, siekiant užtikrinti įperkama šildymą, vėsinimą ir judumą, kartu papildant būtinas priemones ir paspartinant jų įgyvendinimą siekiant Sąjungos klimato srities tikslų.
2. Kiekviena valstybė narė užtikrina savo plano ir savo atnaujinto integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano, nurodyto Reglamento (ES) 2018/1999 14 straipsnio 2 dalyje, suderinamumą.
3. Į planą gali būti įtrauktos nacionalinės priemonės, kuriomis užtikrinama laikina tiesioginė pajamų parama pažeidžiamiesiems namų ūkiams ir pažeidžiamiesiems transporto naudotojams, siekiant mažinti iškastinio kuro kainų didėjimo, kurį lemia pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimas į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį, poveikį.

4. Į planą įtraukiamos nacionalinės ir, kai aktualu, vietos bei regioninės priemonės ir investicijos pagal 8 straipsnį, kuriomis siekiama:
- a) vykdyti pastatų renovaciją ir dekarbonizuoti šildymo ir vėsinimo sistemas, be kita ko į pastatus integruojant atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir kaupimą;
 - b) didinti visai netaršių ir mažataršių judumo bei transporto priemonių naudojimo mastą.
5. Jei valstybėje narėje jau įdiegta nacionalinė pastatams ir kelių transportui nustatyta apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema arba nustatytas anglies dioksido mokestis, jau taikomos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama sušvelninti socialinį poveikį ir iššūkius, gali būti įtrauktos į planą, jei jos atitinka šį reglamentą.

5 straipsnis

Viešos konsultacijos

1. Po konsultacijų su vietos ir regionų valdžios institucijomis, ekonominių ir socialinių partnerių atstovais, atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, kiekviena valstybė narė pateikia planą Komisijai. Kiekviena valstybė narė viešas konsultacijas rengia laikydamasi Reglamento (ES) 2018/1999 10 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir laikydamasi tos valstybės narės nacionalinės teisinės sistemos.

2. Kiekviena valstybė narė savo plane trumpai aprašo:
 - a) konsultacijas, surengtas pagal 1 dalį, ir
 - b) tai, kaip plane atspindėtas konsultacijose dalyvavusių suinteresuotųjų subjektų indėlis.
3. 16 straipsnio 3 dalies tikslais Komisija įvertina, ar planas parengtas konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais pagal šio straipsnio 1 dalį.
4. Komisija padeda valstybėms narėms teikdama konsultacijų dėl planų gerosios praktikos pavyzdžius pagal 6 straipsnio 4 dalį.

6 straipsnis

Socialinių klimato planų turinys

1. Planuose išdėstomi šie elementai:
 - a) konkrečios priemonės ir investicijos pagal 4 ir 8 straipsnius, kuriomis siekiama mažinti šios dalies d punkte nurodytą poveikį, kartu paaiškinant, kaip tos priemonės ir investicijos veiksmingai padėtų siekti 3 straipsnyje nustatytų tikslų bendrame valstybės narės atitinkamos politikos kontekste;

- b) kai aktualu, konkrečios, tarpusavyje suderintos ir viena kitą stiprinančios papildomos priemonės, skirtos šioms priemonėms bei investicijoms įgyvendinti ir d punkte nurodytam poveikiui sumažinti;
- c) informacija apie esamą arba planuojamą priemonių ir investicijų finansavimą iš kitų Sąjungos, tarptautinių, viešųjų arba, kai aktualu, privačiųjų šaltinių, kuriais prisidedama prie plane išdėstytų priemonių ir investicijų, įskaitant informaciją apie laikiną tiesioginę pajamų paramą;
- d) tikėtino kainų didėjimo dėl pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį poveikio namų ūkiams, visų pirma poveikio energijos nepritekliui ir transporto galimybių nepritekliui ir labai mažoms įmonėms, įvertinimą; tas poveikis turi būti analizuojamas atitinkamu teritoriniu lygmeniu, apibrėžtu kiekvienos valstybės narės, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus ir tokius aspektus, kaip galimybė naudotis viešuoju transportu ir pagrindinėmis paslaugomis, ir nustatant labiausiai paveiktas vietas;
- e) numatomas pažeidžiamų namų ūkių, pažeidžiamų labai mažų įmonių ir pažeidžiamų transporto naudotojų skaičius ir jų nustatymas;
- f) paaiškinimas, kaip energijos nepritekliaus ir transporto galimybių nepritekliaus apibrėžtis turi būti taikomos nacionaliniu lygmeniu;

- g) jeigu plane numatomos 4 straipsnio 3 dalyje nurodytos priemonės, nurodomi kriterijai, pagal kuriuos nustatomi reikalavimus atitinkantys galutiniai gavėjai, numatytas orientacinis atitinkamų priemonių terminas ir jų pagrindimas, pagrįstas kiekybiniu įvertinimu ir kokybiniu paaiškinimu, kaip tomis priemonėmis tikimasi sumažinti energijos nepriteklių, transporto galimybių nepriteklių ir namų ūkių pažeidžiamumą dėl didėjančių kelių transportui naudojamų kuro ir šildymo kuro kainų;
- h) numatomos priemonių ir investicijų, kurios turi būti užbaigtos ne vėliau kaip 2032 m. liepos 31 d., įgyvendinimo tarpinės bei siektinos reikšmės ir išsamus orientacinis tvarkaraštis;
- i) kai taikytina, paramos mažataršėms transporto priemonėms laipsniško mažinimo tvarkaraštis;
- j) bendros numatomos plano išlaidos kartu su tinkamu pagrindimu ir paaiškinimais, kaip jos atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingos plano poveikiui, kurio tikimasi;
- k) numatomas nacionalinis įnašas į bendras numatomas plano išlaidas, apskaičiuotas pagal 15 straipsnį;
- l) išskyrus 4 straipsnio 3 dalyje nurodytas priemones, paaiškinimas, kaip planu užtikrinama, kad nė viena iš priemonių ar investicijų nedarytų reikšmingos žalos aplinkos tikslams, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje;

- m) atitinkamos valstybės narės nustatyta tvarka, leidžianti veiksmingai stebėti ir įgyvendinti planą, visų pirma pasiūlytas tarpines ir siektinas reikšmes, atitinkamus bendruosius rodiklius, nurodytus IV priede, ir, jei nė vienas iš tų rodiklių nėra susijęs su konkrečia priemone ar investicija, atitinkamos valstybės narės pasiūlytus papildomus individualius rodiklius;
- n) plano rengimo ir, jei toks parengtas, įgyvendinimo tikslais – 5 straipsnyje nurodyto viešų konsultacijų proceso santrauka;
- o) paaiškinimas, kaip veikia valstybės narės taikoma su finansinių asignavimų iš Fondo naudojimu susijusių korupcijos, sukčiavimo atvejų ir interesų konfliktų prevencijos, nustatymo ir ištaisymo sistema ir tvarka, kuria siekiama užkirsti kelią dvigubam finansavimui Fondo ir kitų Sąjungos programų lėšomis;
- p) kai taikytina ir aktualu, paaiškinimas, kaip plane atsižvelgta į geografinius ypatumus, būdingus, pavyzdžiui, saloms, atokiausiems regionams ir teritorijoms, kaimo vietovėms ar atokiems regionams, mažiau prieinamoms periferijoms, kalnuotoms vietovėms ar atsiliekančioms vietovėms;
- q) kai aktualu, paaiškinimas, kaip priemonėmis ir investicijomis siekiama spręsti lyčių nelygybės problemą.

2. Į planą gali būti įtraukti techninės pagalbos veiksmai, būtini tam, kad priemonės ir investicijos būtų veiksmingai administruojamos ir įgyvendinamos.

3. Planas turi derėti su įtraukta informacija ir valstybės narės įsipareigojimais pagal:
- a) Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą;
 - b) jos sanglaudos politikos programas pagal Reglamentą (ES) 2021/1060;
 - c) jos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą pagal Reglamentą (ES) 2021/241;
 - d) jos pastatų renovacijos planą pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija);
 - e) jos atnaujintą integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 ir
 - f) jos teritorinius teisingos pertvarkos planus pagal Reglamentą (ES) 2021/1056.
4. Kai rengiamas planas, Komisija suorganizuoja pasikeitimą gerosios praktikos, be kita ko, susijusios su į planus įtrauktinomis ekonomiškai efektyviomis priemonėmis ir investicijomis, pavyzdžiais. Valstybės narės gali prašyti techninės paramos pagal Europos pagalbos vietinei energetikai (ELENA) priemonę, nustatytą 2009 m. Komisijos ir Europos investicijų banko susitarimu, arba pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/240¹ nustatytą techninės paramos priemonę.

¹ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

5. Šio straipsnio 1 dalies l punkto tikslais Komisija teikia valstybėms narėms Fondo veiklos sričiai pritaikytas technines rekomendacijas dėl priemonių ir investicijų atitikties reikšmingos žalos nedarymo principui, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje.
6. Siekdama padėti valstybėms narėms teikti šio straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą informaciją, Komisija pateikia bendrą vertę, kuri turi būti laikoma įvertine anglies dioksido kaina, susidarančia dėl pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį.
7. Kiekviena valstybė narė naudoja V priede pateiktą plano šabloną.

III skyrius

Fondo parama socialiniams klimato planams

7 straipsnis

Principai, kuriais reglamentuojama Fondo veikla

1. Fondas teikia valstybėms narėms finansinę paramą, kad jos galėtų finansuoti savo planuose nustatytas priemones ir investicijas.

2. Finansinė parama pagal šio straipsnio 1 dalį kiekvienai valstybei narei išmokama su sąlyga, kad ta valstybė narė pasieks priemonių ir investicijų tarpines ir siektinas reikšmes pagal šio reglamento 8 straipsnį. Tos tarpinės ir siektinos reikšmės turi atitikti Sąjungos klimato srities tikslus bei Reglamente (ES) 2021/1119 nustatytą tikslą ir visų pirma apimti:
- a) energijos vartojimo efektyvumą;
 - b) pastatų renovaciją;
 - c) visai netaršias ir mažataršes judumo ir transporto priemones;
 - d) išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą;
 - e) pažeidžiamų namų ūkių, visų pirma energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių, pažeidžiamų labai mažų įmonių ir pažeidžiamų transporto naudotojų skaičiaus mažinimą.
3. Fondas remia tik tas priemones ir investicijas, kurios atitinka reikšmingos žalos nedarymo principą, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje.
4. Fondo remiamomis priemonėmis ir investicijomis mažinama priklausomybė nuo iškastinio kuro ir, kai aktualu, prisidedama prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, taip pat prie tvarių ir kokybiškų darbo vietų kūrimo tose srityse, kuriose taikomos Fondo priemonės ir investicijos.

8 straipsnis

*Reikalavimus atitinkančios priemonės ir investicijos,
kurios turi būti įtrauktos į socialinius klimato planus*

1. Valstybė narė į plano bendras numatomas išlaidas gali įtraukti šias ilgalaikio poveikio priemonės ir investicijas, jeigu jos yra iš esmės skirtos pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms arba pažeidžiamiems transporto naudotojams ir jomis siekiama:
 - a) remti pastatų renovaciją, visų pirma prasčiausio energinio naudingumo pastatuose įsikūrusiems pažeidžiamiems namų ūkiams ir pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms, įskaitant nuomotojus ir socialiniuose būstuose gyvenančius asmenis;
 - b) remti galimybes gauti įperkamą efektyviai energiją vartojantį būstą, įskaitant socialinį būstą;
 - c) prisidėti, pavyzdžiui, elektrifikuojant, prie pastatų šildymo, vėsinimo ir maisto gaminimo juose dekarbonizacijos, suteikiant galimybę naudotis įperkamos ir efektyviai energiją vartojančiomis sistemomis ir integruojant atsinaujinančių išteklių energijos gamybą bei kaupimą, be kita ko, pasitelkiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendruomenes, piliečių energetikos bendrijas ir kitus aktyviuosius vartotojus, kad būtų skatinamas pasigamintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimas, pavyzdžiui, dalijimasis energija ir tarpusavio prekyba atsinaujinančiųjų išteklių energija, prisijungimas prie pažangiųjų tinklų ir centralizuotų šilumos tiekimo tinklų, taip prisidedant prie energijos taupymo arba energijos nepritekliaus mažinimo;

- d) teikti tikslinę, prieinamą ir įperkamą informaciją, švietimą, informuotumą ir konsultacijas dėl ekonomiškai efektyvių priemonių ir investicijų, galimos gauti paramos pastatų renovacijai ir energijos vartojimo efektyvumui, taip pat tvaraus ir įperkamo judumo ir transporto alternatyvų;
- e) remti viešuosius ir privačiuosius subjektus, įskaitant socialinio būsto teikėjus, visų pirma privačiuosius–viešuosius kooperatyvus, kuriančius ir teikiančius prieinamus efektyvaus energijos vartojimo sprendimus ir tinkamas finansavimo priemones, atitinkančias socialinius Fondo tikslus;
- f) suteikti galimybių naudotis visai netaršiomis ir mažataršėmis transporto priemonėmis ir dviračiais, kartu išlaikant technologinį neutralumą, įskaitant finansinę paramą ar fiskalines paskatas jiems įsigyti, taip pat tinkamai viešajai ir privačiajai infrastruktūrai, visų pirma, kai aktualu, visai netaršių ir mažataršių transporto priemonių pirkimui, įkrovimo ir degalų pildymo infrastruktūrai bei naudotų visai netaršių transporto priemonių rinkos plėtrai; valstybės narės siekia užtikrinti, kad tais atvejais, kai visai netaršios transporto priemonės yra įperkamas ir diegtinas sprendimas, jų planuose pirmenybė būtų teikiama paramai tokioms transporto priemonėms;
- g) skatinti naudotis įperkamu ir prieinamu viešuoju transportu ir remti privačiuosius ir viešuosius subjektus, įskaitant kooperatyvus, plėtojant ir teikiant tvarų užsakomąjį judumą, judumo dalijantis transporto priemonėmis paslaugas ir aktyvaus judumo galimybes;

2. Valstybės narės į planų bendras numatomas išlaidas gali įtraukti išlaidas, susijusias su priemonėmis, kuriomis pažeidžiamiems namų ūkiams ir pažeidžiamiems transporto naudotojams teikiama tiesioginė pajamų parama, siekiant sumažinti kelių transportui naudojamo kuro ir šildymo kuro kainų didėjimo poveikį. Tokia parama turi būti laikina ir ilgainiui mažėti. Valstybės narės gali teikti laikiną tiesioginę pajamų paramą, jei į jų planus įtrauktos priemonės ar investicijos, skirtos tiems pažeidžiamiems namų ūkiams ir pažeidžiamiems transporto naudotojams, laikantis šio reglamento 8 straipsnio 1 dalies. Tokia parama susijusi tik su pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį tiesioginiu poveikiu. Su priemonėmis, kuriomis teikiama laikina tiesioginė pajamų parama, susijusios išlaidos sudaro ne daugiau kaip 37,5 % plano bendrų numatomų išlaidų, kaip nurodyta šio reglamento 6 straipsnio 1 dalies j punkte.
3. Valstybės narės į planų bendras numatomas išlaidas gali įtraukti techninės pagalbos išlaidas, kad būtų padengtos išlaidos, susijusios su mokymo, programavimo, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, reikalinga Fondui valdyti ir jo tikslams pasiekti, pavyzdžiui, tyrimų, informacinių technologijų (IT), viešų konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais, informavimo ir komunikacijos veiksmais. Tokios techninės pagalbos išlaidos sudaro ne daugiau kaip 2,5 % plano bendrų numatomų išlaidų, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalies j punkte.

9 straipsnis

Naudos perdavimas namų ūkiams, labai mažoms įmonėms ir transporto naudotojams

1. Valstybės narės į planus gali įtraukti paramą, teikiamą per viešuosius ar privačiuosius subjektus, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ir pažeidžiami transporto naudotojai, jei tie subjektai įgyvendina priemones ir investicijas, kurios galiausiai naudingos pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms arba pažeidžiamiems transporto naudotojams.
2. Valstybės narės numato reikiamas teises ir sutartines apsaugos priemones, kuriomis užtikrinama, kad pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms arba pažeidžiamiems transporto naudotojams būtų perduota visa nauda.

10 straipsnis

Fondo ištekliai

1. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8b dalį, 30d straipsnio 3 dalį ir 30d straipsnio 4 dalį Fondo įgyvendinimui 2026 m. sausio 1 d. – 2032 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu skirta didžiausia suma einamosiomis kainomis yra 65 000 000 000 EUR. Ta suma sudaro išorės asignuotąsias pajamas Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalies tikslais, nedarant poveikio Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies šeštai pastraipai.

Fondui skiriamos metinės sumos neviršija Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies ketvirtoje pastraipoje nurodytų sumų, neviršijant šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytos didžiausios sumos.

Jei pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių nustatytos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymas pagal tos direktyvos 30k straipsnį atidedamas iki 2028 m., Fondui skiriama didžiausia suma yra 54 600 000 000 EUR, o Fondui skiriamos metinės sumos neviršija atitinkamų sumų, nurodytų Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies penktoje pastraipoje.

2. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 22 straipsnio 2 dalies ir nedarant poveikio šio reglamento 19 straipsniui, įsipareigojimų asignavimai, apimantys šio straipsnio 1 dalyje nurodytą atitinkamą didžiausią sumą, automatiškai skiriami kiekvienų finansinių metų pradžioje, pradedant nuo 2026 m. sausio 1 d., neviršijant atitinkamų taikytinų metinių sumų, nurodytų 1 dalies antroje ir trečioje pastraipose.

3. Iš 1 dalyje nurodytų sumų taip pat gali būti padengiamos išlaidos, susijusios su parengiamąja, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, kuri yra būtina Fondui valdyti ir jo tikslams pasiekti, visų pirma išlaidos, susijusios su tyrimais, ekspertų posėdžiais, konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais, informavimo ir komunikacijos veiksmais, įskaitant įtraukius informavimo veiksmus, ir instituciniu informavimu apie Sąjungos politinius prioritetus, kiek tai susiję su šio reglamento tikslais, taip pat išlaidos, susijusios su IT tinklais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama informacijos tvarkymui ir mainams, institucinėmis IT priemonėmis, ir visos kitos techninės ir administracinės paramos išlaidos, kurias Komisija patiria valdydama Fondą. Išlaidos taip pat gali apimti kitos pagalbinės veiklos, pavyzdžiui, projektų kokybės kontrolės ir stebėsenos vietoje, išlaidas ir tarpusavio konsultavimosi bei ekspertų darbo, susijusio su tinkamų finansuoti veiksmų vertinimo ir įgyvendinimo klausimais, išlaidas.

11 straipsnis

Pagal pasidalijamojo valdymo programas skiriami ištekliai bei joms skiriami ištekliai ir jų naudojimas

1. Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybėms narėms skirti ištekliai jų prašymu gali būti perkeliami į Fondą, laikantis atitinkamose Reglamento (ES) 2021/1060 nuostatose nustatytų sąlygų. Komisija tuos išteklius valdo tiesiogiai pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą. Tie ištekliai naudojami išimtinai atitinkamos valstybės narės naudai.

2. Valstybės narės savo planuose, pateiktuose pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalį, gali prašyti perkelti iki 15 % jų didžiausio metinio finansinio asignavimo į fondus, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, kaip numatyta Reglamente (ES) 2021/1060. Perkeltais ištekliais finansuojamos priemonės ir investicijos, kaip nurodyta šio reglamento 8 straipsnyje, ir jie įgyvendinami pagal fondų, į kuriuos perkeliama tie ištekliai, taisykles. Valstybės narės išteklius perveda iš dalies keisdamos vieną ar daugiau programų, išskyrus programas pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą (INTERREG), laikantis Reglamento (ES) 2021/1060 26a straipsnio, ir jie įgyvendinami laikantis tame reglamente nustatytų taisyklių ir fondų, į kuriuos perkeliama ištekliai, taisyklių.
3. Valstybės narės gali pavesti sanglaudos politikos programų pagal Reglamentą (ES) 2021/1060 valdymo institucijoms pavesti įgyvendinti priemones ir investicijas, finansuojamas šio Fondo lėšomis, kai taikytina, atsižvelgiant į sinergiją su tais sanglaudos politikos programomis ir laikantis Fondo tikslų. Valstybės narės savo planuose nurodo ketinimą taip pavesti šias užduotis toms institucijoms. Tokiais atvejais esamos valstybių narių įdiegtos valdymo ir kontrolės sistemos, apie kurias pranešta Komisijai, laikomos atitinkančiomis šio reglamento reikalavimus.

4. Valstybės narės į savo planus kaip numatomų bendrų išlaidų dalį gali įtraukti mokėjimus už papildomą techninę paramą pagal Reglamento (ES) 2021/240 7 straipsnį ir piniginio įnašo, skirto valstybės narės skyriui pagal atitinkamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/523¹ nuostatas, sumą. Tos išlaidos negali viršyti 4 % didžiausio planui skirtu finansinio asignavimo, o atitinkamos plane nustatytos priemonės turi atitikti šį reglamentą.

12 straipsnis

Įgyvendinimas

Vadovaujantis pagal SESV 322 straipsnį priimtomis atitinkamomis taisyklėmis, visų pirma Reglamentu (ES, Euratomas) 2018/1046 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo, Fondą Komisija įgyvendina taikydama tiesioginio valdymo principą.

¹ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

13 straipsnis

Papildomumas ir papildomas finansavimas

1. Fondo parama turi papildyti iš kitų Sąjungos fondų ir pagal kitas Sąjungos programas ir priemones teikiamą paramą. Fondo lėšomis remiamos priemonės ir investicijos gali būti remiamos iš kitų Sąjungos fondų ir pagal kitas Sąjungos programas ir priemones, jei tokia parama neskiriama toms pačioms išlaidoms padengti.
2. Fondo parama, įskaitant 4 straipsnio 3 dalyje nurodytą laikiną tiesioginę pajamų paramą, yra papildoma ir nėra naudojama pasikartojančiomis nacionalinėms biudžeto išlaidoms padengti.
3. Techninės pagalbos valstybėms narėms atveju – administracinės išlaidos, tiesiogiai susijusios su plano įgyvendinimu, nelaikomos pasikartojančiomis nacionalinėmis biudžeto išlaidomis.

14 straipsnis

Didžiausias finansinis asignavimas

1. Didžiausias finansinis asignavimas kiekvienai valstybei narei apskaičiuojamas pagal 10 straipsnį ir kaip nurodyta I ir II prieduose.
2. Kiekviena valstybė narė gali pateikti prašymą, kad jos planui įgyvendinti būtų skirta suma, neviršijanti jai numatyto didžiausio finansinio asignavimo.

15 straipsnis
Nacionalinis įnašas į bendras numatomas išlaidas

Valstybės narės padengia ne mažiau kaip 25 % bendrų numatomų savo planų išlaidų.

16 straipsnis
Komisijos vertinimas

1. Komisija įvertina, ar planas ir, kai taikytina, visi to plano pakeitimai, kuriuos valstybė narė pateikė pagal 18 straipsnį, atitinka šį reglamentą. Atlikdama tą vertinimą, Komisija glaudžiai bendradarbiauja su atitinkama valstybe nare. Komisija gali pateikti pastabų arba prašyti papildomos informacijos per du mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė pateikė planą. Valstybė narė prašomą papildomą informaciją pateikia ir, jei reikia, gali peržiūrėti planą, be kita ko, po plano pateikimo. Valstybė narė ir Komisija gali susitarti prireikus pratęsti vertinimo terminą pagrįstos trukmės laikotarpiui.
2. Komisija įvertina, ar pagal 11 straipsnį prašomi perkėlimai atitinka šio reglamento tikslus.

3. Komisija, atsižvelgdama į valstybės narės konkrečius iššūkius ir finansinį asignavimą, įvertina plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir suderinamumą tokiu būdu:
- a) siekdama įvertinti aktualumą, Komisija atsižvelgia į šiuos kriterijus:
- i) tai, ar planu tinkamai reaguojama į socialinį poveikį ir iššūkius, kuriuos dėl pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį patiria atitinkamų valstybių narių pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ir pažeidžiami transporto naudotojai, visų pirma energijos arba transporto galimybių nepriteklių patiriantys namų ūkiai, deramai atsižvelgiant į iššūkius, nustatytus Komisijos atliktuose atitinkamos valstybės narės atnaujinto integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano ir jo įgyvendinimo pažangos vertinimuose, parengtuose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 9 straipsnio 3 dalį, 13 ir 29 straipsnius, taip pat Komisijos rekomendacijose valstybėms narėms, pateiktose pagal Reglamento (ES) 2018/1999 34 straipsnį, atsižvelgiant į Sąjungos 2030 m. klimato bei energetikos srities tikslus ir ilgalaikį tikslą vėliausiai 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą Sąjungoje;

- ii) tai, ar planu numatoma užtikrinti, kad į planą įtrauktomis priemonėmis ar investicijomis nebūtų daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje, ir tai, ar planu padedama mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro;
 - iii) tai, ar į planą įtrauktos priemonės ir investicijos, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos, be kita ko, prie klausimo dėl jos daromo socialinio poveikio ir keliamų iššūkių sprendimo, visų pirma prie Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos srities tikslų, ilgalaikio tikslo vėliausiai 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą Sąjungoje ir Darnaus ir išmanaus judumo strategijos 2030 m. tarpinių tikslų pasiekimo;
- b) siekdama įvertinti veiksmingumą, Komisija atsižvelgia į šiuos kriterijus:
- i) tai, ar planas turėtų turėti ilgalaikį poveikį valstybėse narėse iššūkiams, kuriuos ketinama tuo planu įveikti, laikantis Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos srities tikslų ir ilgalaikio tikslo vėliausiai 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą Sąjungoje, visų pirma poveikį pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiems transporto naudotojams, visų pirma energijos arba transporto galimybių nepriteklių patiriantiems namų ūkiams;

- ii) tai, ar valstybės narės pasiūlyta tvarka numatoma užtikrinti veiksmingą plano stebėseną ir įgyvendinimą, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;
- iii) tai, ar valstybės narės pasiūlytos priemonės ir investicijos yra nuoseklios ir atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo (nauja redakcija), Direktyvos (ES) 2018/2001, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2009/33¹ ir Direktyvos 2010/31/ES reikalavimus, ir
- iv) tai, ar valstybės narės siūlomomis priemonėmis ir investicijomis skatinamas papildomumas, sinergija, suderinamumas ir nuoseklumas su 6 straipsnio 3 dalyje nurodytomis Sąjungos priemonėmis;

¹ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/33/EB dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemonės (OL L 120, 2009 5 15, p. 5).

- c) siekdama įvertinti efektyvumą, Komisija atsižvelgia į šiuos kriterijus:
- i) tai, ar valstybės narės pateiktas bendrų numatomų plano išlaidų sumos pagrindimas yra pagrįstas, patikimas, atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas aplinkosauginiam ir socialiniam poveikiui nacionaliniu lygmeniu, kurį jis turėtų turėti, taip pat atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus, kurie galėtų daryti poveikį plane nurodytoms išlaidoms;
 - ii) tai, ar valstybės narės pasiūlyta tvarka numatoma užkirsti kelią su finansinių asignavimų, teikiamų iš Fondo, naudojimu susijusiems korupcijos, sukčiavimo atvejams ir interesų konfliktams, juos nustatyti ir ištaisyti, įskaitant tvarką, kuria siekiama užkirsti kelią dvigubam finansavimui Fondo ir kitų Sąjungos programų lėšomis;
 - iii) tai, ar valstybių narių pasiūlytos tarpinės ir siektinos reikšmės yra veiksmingos atsižvelgiant į Fondo taikymo sritį, tikslus ir tinkamus finansuoti veiksmus;
- d) siekdama įvertinti suderinamumą, Komisija atsižvelgia į tai, ar į planą įtrauktos priemonės ir investicijos yra laikomos darniais veiksmais.

17 straipsnis
Komisijos sprendimas

1. Remdamasi pagal 16 straipsnį atliktu vertinimu, Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą dėl valstybės narės plano ne vėliau kaip per penkis mėnesius nuo to plano pateikimo pagal 4 straipsnio 1 dalį dienos.
2. Jeigu Komisija planą įvertina teigiamai, pirmoje pastraipoje nurodytame įgyvendinimo akte nustatoma:
 - a) priemonės ir investicijos, kurių turi imtis valstybė narė, bendrų numatomų plano išlaidų suma ir tarpinės bei siektinos reikšmės;
 - b) pagal šio reglamento 14 straipsnio 1 dalį skiriama didžiausia finansinio asignavimo suma, išmokama dalimis pagal 20 straipsnį, kai valstybė narė patenkinamai pasiekia su plano įgyvendinimu susijusias atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes;
 - c) nacionalinis įnašas;
 - d) plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant, kai aktualu, priemones, kurios reikalingos siekiant laikytis 21 straipsnio;

- e) atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir
- f) Komisijai užtikrinamos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka.

3. Šio straipsnio 2 dalies b punkte nurodyta didžiausia finansinio asignavimo suma nustatoma remiantis valstybės narės pasiūlyto plano bendromis numatomomis išlaidomis, įvertintomis pagal 16 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus.

Šio straipsnio 2 dalies b punkte nurodyta didžiausia finansinio asignavimo suma nustatoma taip:

- a) jeigu planas patenkinamai atitinka 16 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, o plano bendrų numatomų išlaidų suma atėmus nacionalinį įnašą yra lygi 14 straipsnio 1 dalyje nurodytam didžiausiam finansiniam asignavimui tai valstybei narei arba yra už jį didesnė, valstybei narei skiriamo finansinio asignavimo suma yra lygi 14 straipsnio 1 dalyje nurodyto didžiausio finansinio asignavimo bendrai sumai;

- b) jeigu planas patenkinamai atitinka 16 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, o plano bendrų numatomų išlaidų suma atėmus nacionalinį įnašą yra mažesnė už 14 straipsnio 1 dalyje nurodytą didžiausią finansinio asignavimo sumą, valstybei narei skiriamo finansinio asignavimo suma yra lygi plano bendrų numatomų išlaidų sumai atėmus nacionalinį įnašą;
 - c) jeigu planas patenkinamai atitinka 16 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus, tačiau atliekant vertinimą nustatoma vidaus kontrolės sistemų trūkumų, Komisija gali reikalauti, kad prieš atliekant pirmą mokėjimą valstybė narė į planą įtrauktų papildomas priemones šiems trūkumams pašalinti ir jas įgyvendintų;
 - d) jeigu planas neatitinka 16 straipsnio 3 dalyje nustatytų kriterijų, valstybei narei finansinis asignavimas neskiriamas.
4. Jeigu Komisija planą įvertina neigiamai, 1 dalyje nurodytame sprendime pateikiamos neigiamo vertinimo priežastys. Valstybė narė, atsižvelgusi į Komisijos vertinimą, planą pateikia iš naujo.

18 straipsnis
Socialinių klimato planų keitimas

1. Jeigu dalies ar viso plano, įskaitant tarpines ir siektinas reikšmes, valstybė narė nebegali įgyvendinti arba turi juos visus arba jų dalį reikšmingai koreguoti dėl objektyvių aplinkybių, visų pirma dėl pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį faktinio tiesioginio poveikio, atitinkama valstybė narė Komisijai pateikia iš dalies pakeistą planą, į kurį įtraukti būtini ir tinkamai pagrįsti pakeitimai. Valstybės narės pagal 11 straipsnio 4 dalį gali prašyti techninės paramos iš dalies pakeistam planui parengti.
2. Komisija įvertina iš dalies pakeistą planą pagal 16 straipsnį.
3. Jeigu Komisija iš dalies pakeistą planą įvertina teigiamai, ji pagal 17 straipsnio 1 dalį įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame išdėstomos jos teigiamo vertinimo priežastys. Nukrypstant nuo 17 straipsnio 1 dalies, Komisija per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią atitinkama valstybė narė pateikia iš dalies pakeistą planą, priima sprendimą pagal šią dalį.

4. Jeigu Komisija iš dalies pakeistą planą įvertina neigiamai, ji per 3 dalyje nurodytą laikotarpį atmeta iš dalies pakeistą planą, prieš tai suteikusi atitinkamai valstybei narei galimybę per tris mėnesius nuo tos dienos, kurią Komisija pateikia iš dalies pakeisto plano vertinimą, pateikti savo pastabas.
5. Ne vėliau kaip 2029 m. kovo 15 d. kiekviena valstybė narė įvertina savo plano tinkamumą atsižvelgiant į pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį faktinį tiesioginį poveikį. Tie vertinimai Komisijai pateikiami kartu su pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį teikiamomis integruotomis nacionalinėmis energetikos ir klimato srities veiksmų pažangos ataskaitomis.
6. Jeigu daromi nedideli plano koregavimai, kai plane nustatyta siektina reikšmė padidinama arba sumažinama mažiau nei 5 %, pavyzdžiui, šiek tiek atnaujinamos plane nustatytos priemonės ir investicijos arba ištaisomos korektūros klaidos, valstybė narė apie tokius pakeitimus praneša Komisijai.

19 straipsnis

Įsipareigojimas dėl finansinio asignavimo

1. Priėmusi teigiamą sprendimą, kaip nurodyta 17 straipsnyje, Komisija laiku sudaro su atitinkama valstybe nare 2026–2032 m. laikotarpį apimančią susitarimą, kuris yra individualus teisinis įsipareigojimas, kaip tai suprantama Reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046, nedarant poveikio Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 daliai ir 30i bei 30k straipsniams. Tas susitarimas sudaromas ne anksčiau kaip likus vieniems metams iki metų, kuriais pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių pradedami rengti aukcionai, arba likus dvejiems metams iki tų metų tais atvejais, kai taikoma šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa.
2. Biudžetiniai įsipareigojimai gali būti grindžiami bendrais įsipareigojimais, ir, kai tikslinga, gali būti išskaidomi į kelerius metus mokamas metines dalis.

20 straipsnis

Finansinių asignavimų mokėjimo, mokėjimo sustabdymo ir susitarimų dėl jų nutraukimo taisyklės

1. Pagal šį straipsnį finansiniai asignavimai atitinkamai valstybei narei mokami, jei pasiekiamos pagal 17 straipsnį patvirtintuose planuose nurodytos atitinkamos sutartos tarpinės ir siektinos reikšmės ir jei tam yra lėšų. Pasiekusi šias reikšmes, valstybė narė pateikia Komisijai tinkamai motyvuotą mokėjimo prašymą. Tokius mokėjimo prašymus valstybė narė Komisijai teikia kartą arba du kartus per metus, ne vėliau kaip liepos 31 d. arba ne vėliau kaip gruodžio 31 d.
2. Gavusi valstybės narės mokėjimo prašymą, Komisija įvertina, ar patenkinamai pasiektos 17 straipsnyje nurodytame Komisijos sprendime nustatytos atitinkamos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės. Patenkinamas tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių pasiekimas suponuoja, kad atitinkama valstybė narė neatšaukė priemonių, susijusių su pirmiau patenkinamai pasiektomis tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis.

3. Jei Komisija teigiamai įvertina atskirą mokėjimo prašymą, ji priima atskirą sprendimą, kuriuo pagal Reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 leidžiama išmokėti finansinį asignavimą, jei tam yra lėšų, užtikrinant vienodą požiūrį į valstybes nares. Komisija atskirą sprendimą priima ne anksčiau kaip po dviejų mėnesių ir ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo atitinkamo termino mokėjimo prašymui pateikti pagal šio straipsnio 1 dalį pabaigos.
4. Jeigu atlikusi 3 dalyje nurodytą vertinimą Komisija nustato, kad 17 straipsnyje nurodytame jos sprendime nustatytos tarpinės ir siektinos reikšmės nėra patenkinamai pasiektos, sustabdomas finansinio asignavimo dalies, proporcingos nepasiektai siektinai ar tarpinei reikšmei, mokėjimas. Per vieną mėnesį nuo pranešimo apie Komisijos vertinimą valstybė narė gali pateikti pastabas.

Mokėjimo sustabdymas atšaukiamas tik tuo atveju, jeigu 17 straipsnyje nurodytame Komisijos sprendime nustatytos tarpinės ir siektinos reikšmės yra patenkinamai pasiektos.

5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 116 straipsnio 2 dalies, mokėjimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo pranešimo apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytą Komisijos sprendimą, kuriuo leidžiama išmokėti finansinį asignavimą atitinkamai valstybei narei, dienos arba nuo pranešimo apie šio straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nurodyto mokėjimo sustabdymo atšaukimą dienos.
6. Jeigu per devynių mėnesių laikotarpį nuo 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto mokėjimo sustabdymo tarpinės ir siektinos reikšmės nėra patenkinamai pasiekiamos, Komisija finansinio asignavimo sumą proporcingai sumažina, prieš tai suteikusi valstybei narei galimybę per du mėnesius nuo pranešimo apie savo išvadas dėl tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimo pateikti pastabas.

7. Jeigu per 15 mėnesių nuo 19 straipsnyje nurodytų atitinkamų susitarimų sudarymo dienos valstybė narė nepadarо jokios realios pažangos, susijusios su bet kuria atitinkama tarpine ir siektina reikšme, Komisija nutraukia tuos susitarimus ir panaikina įsipareigojimą dėl finansinio asignavimo sumos, nedarant poveikio Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 14 straipsnio 3 daliai. Komisija priima sprendimą dėl tų susitarimų nutraukimo, prieš tai suteikusi valstybei narei galimybę per du mėnesius nuo pranešimo apie Komisijos įvertinimą, kad nepadaryta jokios realios pažangos, pateikti pastabas.
8. Visi mokėjimai atliekami ne vėliau kaip 2033 m. gruodžio 31 d.
9. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 116 straipsnio ir šio straipsnio 5 dalies, jei tam tikru šio straipsnio 1 dalyje nurodytų mokėjimo prašymų teikimo laikotarpiu, Fondui pagal Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalį skirtų pajamų nepakanka pateiktiems mokėjimo prašymams patenkinti, Komisija valstybėms narėms sumoka proporcingai, apskaičiuodama mokėjimą kaip galimų atlikti mokėjimų dalį visų patvirtintų mokėjimų atžvilgiu. Kitu mokėjimo prašymų teikimo laikotarpiu Komisija teikia pirmenybę mokėjimams toms valstybėms narėms, kurioms mokėjimai ankstesniu mokėjimo prašymų teikimo laikotarpiu buvo uždelsti, ir tik vėliau tenkinami naujai pateikti mokėjimo prašymai.

10. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 12 straipsnio 4 dalies c punkto ir nedarant poveikio Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 4 dalies šeštai pastraipai, Komisija valstybėms narėms skiria sumas, atitinkančias asignavimus, kurie ne vėliau kaip 2033 m. gruodžio 31 d. yra nepanaudoti pagal Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 5 dalyje nustatytas apyvartinių taršos leidimų paskirstymo taisykles, siekiant šio reglamento 3 straipsnyje nurodytų tikslų.

21 straipsnis

Sjungos finansinių interesų apsauga

1. Įgyvendindamos planus valstybės narės, kaip Fondo lėšų gavėjos, imasi visų tinkamų priemonių Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti ir užtikrinti, kad finansinių asignavimų naudojimas, susijęs su Fondo lėšomis remiamomis priemonėmis ir investicijomis, be kita ko įgyvendinamomis viešųjų ar privačiųjų subjektų, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ir pažeidžiami transporto naudotojai, pagal 9 straipsnį, atitiktų taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę, visų pirma kiek tai susiję su sukčiavimo, korupcijos atvejų ir interesų konfliktų prevencija, nustatymu ir ištaisymu. Tuo tikslu valstybės narės užtikrina efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolės sistemą, kaip išsamiau išdėstyta III priede, ir nepagrįstai sumokėtų ar netinkamai panaudotų sumų susigrąžinimą. Valstybės narės gali remtis savo įprastomis nacionalinio biudžeto valdymo sistemomis.

2. 19 straipsnyje nurodytuose susitarimuose numatomos šios valstybių narių pareigos:

- a) reguliariai tikrinti, ar suteiktas finansavimas naudojamas tinkamai, laikantis visų taikytinų taisyklių, ir ar visos plane numatytos priemonės ar investicijos įgyvendinamos tinkamai, laikantis visų taikytinų taisyklių, visų pirma kiek tai susiję su sukčiavimo, korupcijos atvejų ir interesų konfliktų prevencija, nustatymu ir ištaisymu;
- b) imtis tinkamų priemonių siekiant užkirsti kelią Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiam sukčiavimui, korupcijai ir Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 61 straipsnyje apibrėžtiems interesų konfliktams, juos nustatyti bei ištaisyti ir imtis teisinių veiksmų pasisavintoms lėšoms susigrąžinti, be kita ko, kai tai susiję su bet kuria pagal planą įgyvendinama priemone ar investicija;

- c) su mokėjimo prašymu pateikti:
 - i) valdymo deklaraciją, kad finansiniai asignavimai panaudoti numatytam tikslui, kad su mokėjimo prašymu pateikta informacija yra išsami, tiksli ir patikima ir kad įdiegtomis vidaus kontrolės sistemomis reikiamai užtikrinama, kad finansiniai asignavimai buvo valdomi laikantis visų taikytinų taisyklių, visų pirma taisyklių dėl interesų konfliktų vengimo, sukčiavimo prevencijos ir korupcijos bei dvigubo finansavimo Fondo ir kitų Sąjungos programų lėšomis vengimo, laikantis patikimo finansų valdymo principo, ir
 - ii) pagal tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus atliktų auditų santrauką, įskaitant tų auditų aprėptį, kiek tai susiję su aprėpiamų išlaidų suma ir aprėpiamu laikotarpiu, nustatytų trūkumų analizę ir visus taisomuosius veiksmus, kurių buvo imtasi;
- d) audito ir kontrolės tikslais bei siekiant pateikti palyginamą informaciją apie pagal planą įgyvendinamoms priemonėms ir investicijoms skirtų finansinių asignavimų panaudojimą, rinkti, registruoti ir saugoti elektroninėje sistemoje šių standartinių kategorijų duomenis ir užtikrinti prieigą prie jų:
 - i) finansinių asignavimų galutinių gavėjų pavadinimą, jų PVM mokėtojų kodus arba mokesčių mokėtojų identifikacinius numerius ir iš Fondo skiriamų finansinių asignavimų sumą;

- ii) rangovo (-ų) arba subrangovo (-ų) pavadinimą ir jo (jų) PVM mokėtojo (-ų) kodą (-us) arba mokesčių mokėtojo (-ų) identifikacinį (-ius) numerį (-ius) ir sutarties (-čių) vertę, kai pagal Sąjungos arba nacionalinę viešųjų pirkimų teisę galutinis finansinių asignavimų gavėjas yra perkančioji organizacija;
- iii) finansinių asignavimų gavėjo tikrojo (-ųjų) savininko (-ų), kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849¹ 3 straipsnio 6 punkte, arba rangovo vardą (-us), pavardę (-es), gimimo datą (-as) ir PVM mokėtojo (-ų) kodą (-us) arba mokesčių mokėtojo identifikacinį (-ius) numerį (-ius);
- iv) Fondo lėšomis įgyvendinamų priemonių ir investicijų sąrašą su bendra viešojo tų priemonių ir investicijų finansavimo suma, nurodant lėšų, sumokėtų iš kitų fondų, finansuojamų iš Sąjungos biudžeto, sumą;

¹ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (OL L 141, 2015 6 5, p. 73).

- e) aiškiai įgalioti Komisiją, OLAF, Audito Rūmus ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrą naudotis Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 129 straipsnio 1 dalyje nustatytomis savo teisėmis, įpareigoti visus galutinius už plane numatytų priemonių ir investicijų įgyvendinimą mokamų finansinių asignavimų gavėjus arba visus kitus jas įgyvendinant dalyvaujančius asmenis ar subjektus aiškiai įgalioti Komisiją, OLAF, Audito Rūmus ir, kai taikytina, Europos prokuratūrą naudotis Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 129 straipsnio 1 dalyje nustatytomis savo teisėmis ir panašias pareigas nustatyti visiems galutiniams išmokamų lėšų gavėjams;
- f) saugoti įrašus pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 132 straipsnį, atskaitos tašku esant su atitinkama priemone ar investicija susijusiai mokėjimo operacijai.

Pirmos pastraipos d punkto ii papunktyje nurodytos informacijos reikalaujama tik tais atvejais, kai viešųjų pirkimų vertė viršija Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES¹ 4 straipsnyje nustatytas Sąjungos vertės ribas. Tą informaciją apie subrangovus pateikti reikalaujama tik:

- a) pirmame subrangos lygmenyje;

¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

- b) tais atvejais, kai ta informacija registruojama apie atitinkamą rangovą, ir
 - c) tik apie subrangos sutartis, kurių bendra vertė viršija 50 000 EUR.
3. Šio straipsnio 2 dalies d punkte nurodytus asmens duomenis valstybės narės ir Komisija tvarko biudžeto įvykdymo patvirtinimo, audito ir kontrolės procedūrų bei informavimo, komunikacijos ir matomumo veiklos, susijusių su finansinių asignavimų, susijusių su 19 straipsnyje nurodytų susitarimų įgyvendinimu, tikslais atitinkamą laikotarpį. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679 arba Reglamentu (ES) 2018/1725, atsižvelgiant į tai, kuris iš jų taikytinas. Per SESV 319 straipsnyje nustatytą biudžeto įvykdymo patvirtinimo Komisijai procedūrą Fondas įpareigojamas pateikti ataskaitą, kuri yra Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 247 straipsnyje integruotųjų nurodytų finansinių ir atskaitomybės ataskaitų dalis, ir visų pirma atskirai atsiskaityti metinėje valdymo ir veiklos ataskaitoje.
4. 19 straipsnyje nurodytuose susitarimuose taip pat numatoma Komisijos teisė proporcingai sumažinti Fondo teikiamą paramą ir susigrąžinti į Sąjungos biudžetą mokėtinas sumas Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiais sukčiavimo, korupcijos ir interesų konflikto atvejais, jei valstybė narė jų neištaisė, arba šiurkštaus iš tokių susitarimų kylančių pareigų pažeidimo atvejais.

Spręsdama dėl susigrąžinamos ir sumažinamos sumos, Komisija laikosi proporcingumo principo ir atsižvelgia į Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos atvejų ir interesų konfliktų arba pareigų pažeidimo atvejų sunkumą. Prieš sumažindama sumą, Komisija valstybei narei suteikia galimybę pateikti pastabų.

IV skyrius

Papildomumas, stebėseną ir vertinimas

22 straipsnis

Koordinavimas ir papildomumas

Komisija ir atitinkamos valstybės narės, veikdamos savo atsakomybės ribose, skatina Fondo sinergiją su 6 straipsnio 3 dalyje nurodytomis Sąjungos programomis bei priemonėmis ir Modernizavimo fondu pagal Direktyvos 2003/87/EB 10d straipsnį, ir užtikrina veiksmingą jų tarpusavio koordinavimą. Tuo tikslu jos imasi šių veiksmų:

- a) užtikrina skirtingų priemonių papildomumą, sinergiją, nuoseklumą ir suderinamumą Sąjungos, nacionaliniu ir, kai tinkama, vietos arba regioniniu lygmenimis tiek planavimo etapu, tiek jas įgyvendinant;
- b) optimizuoja koordinavimo mechanizmus, kad išvengtų veiksmų dubliavimo; ir

- c) užtikrina glaudų už įgyvendinimą ir kontrolę Sąjungos, nacionaliniu ir, kai tinkama, vietos arba regioniniu lygmenimis atsakingų asmenų bendradarbiavimą, kad būtų pasiekti Fondo tikslai.

23 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir matomumas

1. Valstybės narės vienoje interneto svetainėje viešai skelbia ir nuolat atnaušina šio reglamento 21 straipsnio 2 dalies d punkto i, ii ir iv papunkčiuose nurodytus duomenis atvirais, kompiuterio skaitomais formatais, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024¹ 5 straipsnio 1 dalyje, kad duomenis būtų galima rūšiuoti, atlikti jų paiešką, juos gauti, palyginti ir pakartotinai naudoti. Šio reglamento 21 straipsnio 2 dalies d punkto i ir ii papunkčiuose nurodyta informacija neskelbiama Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 38 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais arba jeigu išmokėta laikina tiesioginė pajamų parama pažeidžiamiesiems namų ūkiams.

¹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

2. Fondo paramos gavėjai informuojami apie tų lėšų kilmę, įskaitant atvejus, kai jie gauna tas lėšas per tarpininkus. Paramos gavėjams skirtuose dokumentuose ir komunikacinėje medžiagoje, susijusiuose su priemonės įgyvendinimu, ta informacija pateikiama kartu su Sąjungos emblema ir atitinkamu pareiškimu dėl finansavimo „finansuoja Europos Sąjunga – Socialinis klimato fondas“. Fondo paramos gavėjai, išskyrus paramą gaunančius fizinius asmenis arba tais atvejais, kai esama rizikos, kad bus viešai paskelbta neskelbtina komercinė informacija, užtikrina Sąjungos finansavimo matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus), teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
3. Komisija vykdo su Fondu, veiksmais, kurių imtasi pagal šį reglamentą, ir gautais rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus, be kita ko, kai tinkama ir gavusi nacionalinių valdžios institucijų sutikimą, vykdydama bendrą komunikacijos veiklą su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir Europos Parlamento bei Komisijos atstovybėmis atitinkamoje valstybėje narėje.

24 straipsnis
Įgyvendinimo stebėseną

1. Kiekviena valstybė narė kas dvejus metus pateikia Komisijai savo plano įgyvendinimo ataskaitą kartu su integruota nacionaline energetikos ir klimato srities pažangos ataskaita, rengiama pagal Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnį ir jo 28 straipsnį. Įgyvendinimo stebėseną yra tikslinė ir proporcinga vykdomai veiklai pagal planą. Valstybės narės į savo ataskaitą įtraukia IV priede nustatytus rodiklius.
2. Komisija stebi Fondo įgyvendinimą ir vertina, ar pasiekti jo tikslai. Įgyvendinimo stebėseną yra tikslinė ir proporcinga Fondo vykdomai veiklai.
3. Komisijos atsiskaitymo už veiklą sistema užtikrinama, kad veiklos įgyvendinimui ir rezultatams stebėti reikalingi duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Todėl Fondo paramos gavėjams nustatomi proporcingi ataskaitų teikimo reikalavimai.
4. Komisija pažangos ataskaitoms teikti ir Fondo veiklos, siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų, stebėsenos bei vertinimo tikslu naudoja IV priede nustatytus bendruosius rodiklius.

25 straipsnis

Skaidrumas

1. Komisija valstybių narių pateiktus planus ir Komisijos viešai paskelbtus sprendimus nepagrįstai nedelsdama vienu metu ir vienodomis sąlygomis perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.
2. Komisijos Tarybai perduota informacija, susijusi su šiuo reglamentu ar jo įgyvendinimu, vienu metu pateikiama Europos Parlamentui, jei reikia, taikant konfidencialumo susitarimus.
3. Kompetentingi Europos Parlamento komitetai gali paprašyti Komisijos pateikti informaciją apie Komisijos atliekamo planų vertinimo padėtį.

26 straipsnis

Socialinis dialogas dėl klimato

1. Siekdami stiprinti Sąjungos institucijų, visų pirma Europos Parlamento ir Komisijos, dialogą bei užtikrinti didesnę skaidrumą ir atskaitomybę, kompetentingi Europos Parlamento komitetai gali du kartus per metus pasikviesti Komisijos atstovus, kad aptartų šiuos klausimus:
 - a) valstybių narių pateiktus planus;

- b) Komisijos atliktą valstybių narių pateiktų planų vertinimą;
- c) valstybių narių pateiktuose planuose nustatytų tarpinių ir siektinų reikšmių įgyvendinimo padėtį;
- d) mokėjimo, mokėjimo sustabdymo ir nutraukimo procedūras, įskaitant visas pateiktas pastabas ir taisomąsias priemones, kurių valstybės narės ėmėsi siekdamos užtikrinti, kad jų pateiktuose planuose nustatytos tarpinės ir siektinos reikšmės būtų pasiektos patenkinamai.

2. Komisija atsižvelgia į visus nuomonių, pareikštų palaikant socialinį dialogą dėl klimato, įskaitant Europos Parlamento rezoliucijas, jeigu jų priimama, aspektus.

V skyrius

Baigiamosios nuostatos

27 straipsnis

Fondo vertinimas ir peržiūra

1. Po dvejų metų nuo planų įgyvendinimo pradžios, Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui pateikia Fondo įgyvendinimo ir veikimo vertinimo ataskaitą, atsižvelgdama į valstybių narių pagal 24 straipsnį pateiktų pirmųjų ataskaitų rezultatus, ir, kai tikslinga, pateikia pasiūlymų iš dalies keisti šį reglamentą.
2. 1 dalyje nurodytoje vertinimo ataskaitoje visų pirma vertinamas:
 - a) 3 straipsnyje nustatytų Fondo tikslų pasiekimo lygis, išteklių naudojimo efektyvumas ir Sąjungos pridėtinė vertė;
 - b) kiekvienos šalies priemonių ir investicijų veiksmingumas ir tiesioginės pajamų paramos naudojimas, atsižvelgiant į planuose nurodytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimą;

- c) tai, kaip valstybėse narėse taikomos energijos nepritekliaus ir transporto galimybių nepritekliaus apibrėžtys, remiantis 6 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyta informacija, ir tai, ar būtina iš dalies pakeisti tokias apibrėžtis;
- d) tai, ar visi 8 straipsnyje nustatyti tikslai ir priemonės bei veiksmai tebėra aktualūs, atsižvelgiant į pastatų ir kelių transporto sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį ir nacionalinių priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/842¹ nustatytų įpareigojimų sumažinti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, poveikį išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui, taip pat tai, ar asignuotosios pajamos tebėra aktualios, atsižvelgiant į galimus pokyčius, susijusius su apyvartinių taršos leidimų pardavimu aukcione pagal pastatams, kelių transportui ir papildomiems sektoriams remiantis Direktyvos 2003/87/EB IVa skyriumi nustatytą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, ir į kitus svarbius aspektus.

3. Ne vėliau kaip 2033 m. gruodžio 31 d. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui pateikia nepriklausomo *ex post* vertinimo ataskaitą. *Ex post* vertinimo ataskaitą sudaro bendras Fondo vertinimas ir joje pateikiama informacija apie jo poveikį.

¹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

4. Nedarant poveikio po 2027 m. priimtinau daugiametei finansinei programai, tuo atveju, jei iš leidimų pardavimo aukcione gautos pajamos, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB 30d straipsnio 5 dalyje, būtų nustatytos kaip nuosavi ištekliai pagal SESV 311 straipsnio 3 dalį, Komisija atitinkamai pateikia būtinus pasiūlymus, kad pagal po 2027 m. priimtinau DFP būtų užtikrintas Fondo, kuris laikinai ir išimties tvarka finansuojamas išorės asignuotosiomis pajamomis, gautomis pardavus apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos leidimus, įgyvendinimo veiksmingumas ir tęstinumas.

28 straipsnis

Reglamento (ES) 2021/1060 dalinis pakeitimas

Reglamente (ES) 2021/1060 įterpiamas šis straipsnis:

„26a straipsnis

Iš Socialinio klimato fondo perkelti ištekliai

1. Iš Socialinio klimato fondo, įsteigto ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) .../...⁺, perkelti ištekliai naudojami pagal šį reglamentą ir nuostatas, reglamentuojančias Fondą, į kurį perkeliama ištekliai, ir yra galutiniai. Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 21 straipsnio 5 dalies tikslu tokie ištekliai sudaro išorės asignuotąsias pajamas ir papildo šio reglamento 110 straipsnyje nurodytus išteklius.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE-CONS 11/23 (2021/0206(COD)), numerį, o išnašoje – to reglamento datą, numerį, pavadinimą ir OL nuorodą.

2. Kai valstybės narės šio straipsnio 1 dalyje nurodytus išteklius valdo taikydamos pasidalijamąjį valdymą, jos pateikia su viena ar daugiau programų susijusius programos pakeitimus pagal šio reglamento 24 straipsnį. Valstybės narės planuoja tokių išteklių naudojimą pagal šio reglamento 6 straipsnio 1 dalį nustatytiems Sąjungos biudžeto klimato srities tikslams pasiekti. Tais ištekliais prisidedama prie atitinkamų Socialinio klimato fondo tikslų, nustatytų Reglamento (ES) .../...⁺ 3 straipsnyje, pasiekimo ir jie naudojami to reglamento 8 straipsnyje nustatytoms priemonėms ir investicijoms remti. Jie programuojami pagal vieną ar daugiau specialių prioritetų, atitinkančių vieną ar daugiau konkrečių Fondo, į kurį perkeliama išteklių, tikslų ir, kai taikytina, vienai ar kelioms regionų kategorijoms, nurodant metinį išteklių paskirstymą. Apskaičiuojant, ar laikomasi paramos telkimo pagal temas reikalavimų, kaip nustatyta konkrečiam fondui taikomose taisyklėse, į tuos išteklius neatsižvelgiama.
3. Jei Komisija jau yra patvirtinusi valstybės narės prašymą dėl dalinio programos pakeitimo, susijusio su išteklių perkėlimu iš Socialinio klimato fondo, dėl bet kokio tolesnio išteklių perkėlimo vėlesniais metais valstybė narė gali pateikti pranešimą apie finansines lenteles, o ne iš dalies pakeisti programą, su sąlyga, kad siūlomi pakeitimai yra susiję tik su finansinių išteklių padidinimu be jokių tolesnių programos pakeitimų.

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE- CONS 11/23 (2021/0206(COD)), numerį.

4. Nukrypstant nuo šio reglamento 18 straipsnio ir 86 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, atliekant laikotarpio vidurio vertinimą ir nustatant lankstumo sumą į išteklius, perkeltus pagal šį straipsnį ir Reglamento (ES) .../...⁺ 11 straipsnio 2 dalį, neatsižvelgiama.
5. Nukrypstant nuo Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 14 straipsnio 3 dalies, terminas, po kurio Komisija panaikina įsipareigojimus dėl sumų pagal šio reglamento 105 straipsnio 1 dalį, pradedamas skaičiuoti nuo metų, kuriais prisiimami atitinkami biudžetiniai įsipareigojimai. Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą (INTERREG) programoms ištekliai neperkeliami.

* ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) .../..., kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060 (OL ...).“

⁺ OL: prašom tekste įrašyti reglamento, esančio dokumente PE- CONS 11/23 (2021/0206(COD)), numerį.

29 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2024 m. birželio 30 d. – datos, iki kurios valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus siekiant laikytis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) .../...¹⁺, kuria dėl Direktyvos 2003/87/EB IVa skyriaus iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

¹ ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) .../..., kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo (OL ...).

⁺ OL: prašom tekste įrašyti direktyvos, esančios dokumente PE-CONS 9/23 (2021/0211A(COD)), numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą ir OL nuorodą.

I PRIEDAS

Kiekvienai valstybei narei iš Fondo pagal 14 straipsnį skiriamo didžiausio finansinio asignavimo apskaičiavimo metodika

Šiame priede nustatoma pagal 10 ir 14 straipsnius kiekvienai valstybei narei skiriamo didžiausio finansinio asignavimo apskaičiavimo metodika.

Pagal šią metodiką atsižvelgiama į šiuos kiekvienos valstybės narės kintamuosius:

- kaimo vietovių gyventojus, kuriems gresia skurdas (2019 m.);
- dėl iškastinio kuro deginimo namų ūkių išmetamą anglies dioksido kiekį (2016–2018 m. vidurkis);
- už komunalines paslaugas įsiskolinusių namų ūkių, kuriems gresia skurdas, procentinę dalį (2019 m.);
- bendrą gyventojų skaičių (2019 m.);
- valstybės narės bendrąsias nacionalines pajamas (BNP) vienam gyventojui, apskaičiuotą perkamosios galios standartu (2019 m.);
- 1A3b, 1A4a ir 1A4b taršos šaltinių, kaip nustatyta 2006 m. IPCC gairėse dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos (2016–2018 m. vidurkis), išsamiai peržiūrėtose pagal to reglamento 4 straipsnio 3 dalį, išmetamo teršalų kiekio atskaitos vertės dalį, nustatytą Reglamento (ES) 2018/842 4 straipsnio 2 dalyje.

Iš Fondo valstybei narei skiriamas didžiausias finansinis asignavimas (MFA_i) nustatomas taip:

$$MFA_i = \alpha_i \times (MA)$$

Čia:

MA yra didžiausia suma, skirta Fondui įgyvendinti, kaip nurodyta 10 straipsnio 1 dalyje, ir α_i yra i valstybei narei tenkanti didžiausios sumos dalis, nustatoma atliekant šiuos veiksmus:

$$\alpha_i = (50\% \times \beta_i + 50\% \times \lambda_i) \times \frac{GNI_{EU}^{PC}}{GNI_i^{PC}}$$

Su

$$\beta_i = \min\left(\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}, \frac{pop_i}{pop_{EU}} \times f_i\right)$$

$$\lambda_i = \gamma_i \times \delta_i$$

$$\gamma_i = \frac{HCO2_i}{HCO2_{EU}}$$

$$\delta_i = \min\left(\frac{arrears_i}{arrears_{EU}}, f_i\right)$$

$$f_i = 1 \text{ if } GNI_i^{PC} \geq GNI_{EU}^{PC}; f_i = 2,5 \text{ if } GNI_i^{PC} < GNI_{EU}^{PC}$$

Kiekvienos i valstybės narės atveju:

$rural\ pop_i$ yra i valstybės narės kaimo vietovių gyventojai, kuriems gresia skurdas;

$rural\ pop_{EU}$ yra ES 27 valstybių narių kaimo vietovių gyventojų, kuriems gresia skurdas, skaičiaus suma;

pop_i i valstybės narės gyventojų skaičius;

pop_{EU} ES 27 valstybių narių gyventojų skaičiaus suma;

$HCO2_i$ yra dėl iškastinio kuro deginimo i valstybės narės namų ūkių išmetamas anglies dioksido kiekis;

$HCO2_{EU}$ yra dėl iškastinio kuro deginimo ES 27 valstybių narių namų ūkių išmetamas anglies dioksido kiekis;

$arrears_i$ yra už komunalines paslaugas įsiskolinusių i valstybės narės namų ūkių, kuriems gresia skurdas, procentinė dalis;

$arrears_{EU}$ yra už komunalines paslaugas įsiskolinusių ES 27 valstybių narių namų ūkių, kuriems gresia skurdas, procentinė dalis;

GNI_i^{PC} BNP vienam i valstybės narės gyventojui;

GNI_{EU}^{PC} BNP vienam ES 27 valstybių narių gyventojui.

Valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui yra mažesnės nei ES 27 vertė ir kurių minimalus komponentas yra $\frac{rural\ pop_i}{rural\ pop_{EU}}$, β_i yra proporcingai pakoreguojamas, siekiant užtikrinti, kad visų valstybių narių β_i suma būtų lygi 100 %. Visi λ_i proporcingai pakoreguojami, siekiant užtikrinti, kad jų suma būtų lygi 100 %.

Visų valstybių narių α_i negali būti mažesnė nei 0,07 % 10 straipsnio 1 dalyje nurodytos didžiausios sumos. Visų valstybių narių, kurių α_i yra didesnė nei 0,07 %, α_i proporcingai pakoreguojama, siekiant užtikrinti, kad visų α_i suma būtų lygi 100 %.

Valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui yra mažesnės nei 90 % ES 27 vertės, α_i negali būti mažesnė nei 1A3b, 1A4a ir 1A4b taršos šaltinių, kaip nustatyta 2006 m. IPCC gairėse dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos (2016–2018 m. vidurkis), išsamiai peržiūrėtose pagal to reglamento 4 straipsnio 3 dalį, išmetamųjų teršalų kiekio atskaitos vertės dalis, nurodyta Reglamento (ES) 2018/842 4 straipsnio 2 dalyje. Valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui yra didesnė nei ES 27 vertė, α_i proporcingai pakoreguojami, siekiant užtikrinti, kad visų α_i suma būtų lygi 100 %.

II PRIEDAS

Kiekvienai valstybei narei pagal 10 ir 14 straipsnius skiriamas
didžiausias finansinis asignavimas

Taikant I priede nurodytą metodiką 10 straipsnio 1 dalyje nurodytoms sumoms apskaičiuoti,
kiekvienai valstybei narei tenka toliau nurodoma dalis ir didžiausias finansinis asignavimas.

Visos su 10 straipsnio 3 dalimi susijusios sumos bus padengtos proporcingai, neviršijant kiekvienai
valstybei narei skiriamo didžiausio finansinio asignavimo ribų.

Didžiausias finansinis asignavimas kiekvienai valstybei narei			
Valstybė narė	Bendros sumos dalis (%)	IŠ VISO 2026–2032 m. (EUR, einamosiomis kainomis)	
		Pagal 10 straipsnio 1 dalies pirmą ir antrą pastraipą	Pagal 10 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą
Belgija	2,55	1 659 606 425	1 394 069 397
Bulgarija	3,85	2 499 490 282	2 099 571 836
Čekija	2,40	1 562 617 717	1 312 598 882
Danija	0,50	324 991 338	272 992 724
Vokietija	8,18	5 317 778 511	4 466 933 949
Estija	0,29	186 244 570	156 445 439
Airija	1,02	663 390 868	557 248 329
Graikija	5,52	3 586 843 608	3 012 948 631
Ispanija	10,52	6 837 784 631	5 743 739 090
Prancūzija	11,19	7 276 283 944	6 112 078 513
Kroatija	1,94	1 263 071 899	1 060 980 395
Italija	10,81	7 023 970 924	5 900 135 577
Kipras	0,20	131 205 466	110 212 591
Latvija	0,71	463 676 528	389 488 284
Lietuva	1,02	664 171 367	557 903 948
Liuksemburgas	0,10	66 102 592	55 526 177
Vengrija	4,33	2 815 968 174	2 365 413 267

Didžiausias finansinis asignavimas kiekvienai valstybei narei			
Valstybė narė	Bendros sumos dalis (%)	IŠ VISO 2026–2032 m. (EUR, einamosiomis kainomis)	
		Pagal 10 straipsnio 1 dalies pirmą ir antrą pastraipą	Pagal 10 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą
Malta	0,07	45 500 000	38 220 000
Nyderlandai	1,11	720 463 632	605 189 451
Austrija	0,89	578 936 189	486 306 399
Lenkija	17,60	11 439 026 446	9 608 782 215
Portugalija	1,88	1 223 154 017	1 027 449 374
Rumunija	9,25	6 012 677 290	5 050 648 923
Slovėnija	0,55	357 971 733	300 696 256
Slovakija	2,35	1 530 553 074	1 285 664 582
Suomija	0,54	348 132 328	292 431 155
Švedija ES 27	0,62	400 386 447	336 324 616
ES 27	100 %	65 000 000 000	54 600 000 000

III PRIEDAS

Pagrindiniai valstybės narės vidaus kontrolės sistemai taikomi reikalavimai

1. Valstybė narė, atsižvelgdama į savo institucines, teisines ir finansines sistemas, užtikrina efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolės sistemą, įskaitant funkcijų atskyrimą ir ataskaitų teikimo, priežiūros ir stebėsenos tvarką.

Tai apima:

- a) institucijų, kurioms pavesta įgyvendinti planą ir susijusių pareigų ir funkcijų paskirstymą;
- b) institucijos ar institucijų, atsakingos (-ų) už valdymo deklaracijos, pridedamos prie mokėjimo prašymų, pasirašymą, paskyrimą;
- c) procedūras, kuriomis užtikrinama, kad ši institucija ar šios institucijos gautų patikinimą, kad socialiniame klimato plane nustatytos tarpinės ir siektinos reikšmės buvo pasiektos ir kad lėšos buvo valdomos laikantis visų taikytinų taisyklių, visų pirma taisyklių dėl interesų konfliktų vengimo, sukčiavimo atvejų prevencijos ir korupcijos bei dvigubo finansavimo vengimo;
- d) tinkamą valdymo ir audito funkcijų atskyrimą.

2. Valstybė narė veiksmingai imasi proporcingų kovos su sukčiavimu ir korupcija priemonių, taip pat visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai išvengta interesų konfliktų.

Tai apima:

- a) tinkamas priemonės, susijusias su sukčiavimo, korupcijos atvejų ir interesų konfliktų prevencija, nustatymu ir ištaisymu, taip pat dvigubo finansavimo vengimą ir teisinius veiksmus pasisavintoms lėšoms susigrąžinti;
 - b) sukčiavimo rizikos vertinimą ir tinkamų kovos su sukčiavimu ir jo mažinimo priemonių nustatymą.
3. Valstybės narės taiko tinkamas valdymo deklaracijos ir nacionaliniu lygmeniu atlikto audito santraukos rengimo procedūras.

Tai apima:

- a) veiksmingą valdymo pareiškimo rengimo procedūrą, audito santraukos dokumentų rengimą ir audito sekai užtikrinti reikalingos pagrindinės informacijos saugojimą;
- b) veiksmingas procedūras, kuriomis užtikrinama, kad apie visus sukčiavimo, korupcijos ir interesų konfliktų atvejus būtų tinkamai pranešta ir jie būtų ištaisyti susigražinant lėšas.

4. Kad pateiktą reikiamą informaciją, valstybė narė užtikrina tinkamus valdymo patikrinimus, įskaitant patikrinimo, ar pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės ir ar laikomasi horizontaliųjų patikimo finansų valdymo principų, procedūras.

Tai apima:

- a) tinkamus valdymo patikrinimus, per kuriuos įgyvendinimo institucijos tikrins, ar pasiektos Fondo tarpinės ir siektinos reikšmės (pvz., atlikdamos dokumentų peržiūras, patikrinimus vietoje);
- b) tinkamus valdymo patikrinimus, per kuriuos įgyvendinimo institucijos tikrins, ar nėra šiurkščių pažeidimų, t. y. sukčiavimo, korupcijos atvejų ir interesų konfliktų, ir dvigubo finansavimo atvejų (pvz., atlikdamos dokumentų peržiūras, patikrinimus vietoje).

5. Valstybė narė atlieka tinkamą ir nepriklausomą sistemų ir operacijų auditą, laikydamasi tarptautiniu mastu pripažintų audito standartų.

Tai apima:

- a) įstaigos ar įstaigų, kuri (-ios) atliks sistemų ir operacijų auditą, paskyrimą ir jos (jų) funkcinio savarankiškumo užtikrinimą;
- b) pakankamų išteklių skyrimą šiai įstaigai ar šioms įstaigoms Fondo įgyvendinimo tikslais;
- c) įstaigos ar įstaigų veiksmingą kovą su sukčiavimu, korupcijos, interesų konfliktų ir dvigubo finansavimo rizika, atliekant sistemų ir operacijų auditą.

6. Valstybė narė taiko veiksmingą sistemą siekdama užtikrinti, kad būtų saugoma visa audito sekai užtikrinti reikalinga informacija ir dokumentai.

Tai apima:

- a) veiksmingą duomenų apie tarpinėms ir siektinoms reikšmėms pasiekti būtinų priemonių ar investicijų galutinius gavėjus rinkimą, registravimą ir saugojimą elektroninėje sistemoje;
- b) prieigos prie galutinių gavėjų duomenų suteikimą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančių valstybių narių atžvilgiu – Europos prokuratūrai.

IV PRIEDAS

6 straipsnio 1 dalies m punkte nurodytų valstybių narių socialinių klimato planų orientacinių tarpinių ir siektinų reikšmių bendri rodikliai, valstybės narės vykdoma 24 straipsnio 1 dalyje nurodytų jos planų įgyvendinimo stebėseną, Komisijos atliekamas pažangos, padarytos siekiant 24 straipsnio 4 dalyje nurodytų Fondo tikslų, vertinimas

Priemonės ir investicijos gali prisidėti prie kelių bendrų rodiklių. Jei valstybės narės plane nėra priemonės ar investicijos, kuria būtų prisidedama prie kai kurių rodiklių, valstybė narė gali nurodyti „netaikoma“.

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paaškinimas	Vienetas
Pastatų sektorius			
Konteksto rodikliai			
1	Pažeidžiamų namų ūkių skaičius	Atitinka 2 straipsnio 10 punkte pateiktą apibrėžtį.	Namų ūkių skaičius
2	Energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičius	Atitinka 2 straipsnio 1 punkte pateiktą apibrėžtį.	Namų ūkių skaičius
Įgyvendinimo rodikliai			
3	Pažeidžiamų namų ūkių, kuriems taikyta bent viena struktūrinė priemonė, kuria mažinamas jų išmetamųjų teršalų kiekis pastatų sektoriuje, skaičius	Atitinka 2 straipsnio 10 punktą ir 8 straipsnio 1 dalį. Tik su Fondo parama susijusios priemonės.	Namų ūkių skaičius

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
4	Pastatų, kuriuose atlikta esminė renovacija (t. y. renovacija, kurios metu a) pastatas ar pastato vienetas iki 2030 m. sausio 1 d. transformuojamas į energijos beveik nevartojantį pastatą arba b) nuo 2030 m. sausio 1 d. – į visai netaršų pastatą), skaičius	Rodiklis apima pastatų, kurie visiškai arba iš dalies renovuojami pasinaudojant parama, teikiama Fondo lėšomis finansuojamomis priemonėmis ir investicijomis, kai sąvoka „pastatų renovacija“ apibrėžta 2 straipsnio 13 punkte, skaičių ir atitinkamą bendrą patalpų plotą. Be to, rodikliu atskiriami pastatai pagal jų energinio naudingumo sertifikatų klasę ir konkrečiai nurodoma, kiek prasčiausio energinio naudingumo pastatų buvo renovuoti.	Pastatų vienetai
5	Pastatų, kuriuose atlikta esminė renovacija (t. y. renovacija, kurios metu a) pastatas ar pastato vienetas iki 2030 m. sausio 1 d. transformuojamas į energijos beveik nevartojantį pastatą arba b) nuo 2030 m. sausio 1 d. – į visai netaršų pastatą), bendras naudingasis grindų plotas		Renovuotų patalpų plotas (m ² per metus)
6	Pastatų, kuriuose atlikta kita energinė renovacija (t. y. visa energinė renovacija, išskyrus esminę renovaciją, kuri turi būti nurodyta pirmiau), skaičius		Pastatų vienetai

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
7	Pastatų, kuriuose atlikta kita energinė renovacija (t. y. visa energinė renovacija, išskyrus esminę renovaciją, kuri turi būti nurodyta pirmiau), bendras naudingasis patalpų plotas		Renovuotų patalpų plotas (m ² per metus)
8	Iškastiniu kuru kūrenamų šildymo įrenginių pakeitimas atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamais įrenginiais ir (arba) itin efektyviai energiją vartojančiais įrenginiais pagal energijos vartojimo efektyvumo etiketės klasę, kaip nustatyta atitinkamame teisės akte.	Šiais veiksmais įgyvendinamas ES atsinaujinančiųjų išteklių energijos lyginamasis indeksas ir orientacinė atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis (galutinės energijos suvartojime), nacionaliniu lygmeniu nustatyta pastatų sektoriuje pagal Direktyva (ES) 2018/2001. Prie šio lyginamojo indekso gali būti prisidedama ir naudojant atsinaujinančiųjų išteklių šildymo ir vėsinimo sistemas, ir pasitelkiant atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją. Šiais veiksmais taip pat būtų prisidedama prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo šildymui ir vėsinimui tikslinio rodiklio pagal atitinkamą tos direktyvos nuostatą. Tai susiję tik su papildomu iškastiniu kuru kūrenamų šildymo įrenginių pakeitimu pagal Fondo paramą.	Pakeistų iškastiniu kuru kūrenamų šildymo įrenginių vienetų skaičius (pvz., šilumos siurblių arba saulės šilumos energijos įrenginių)

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paaiškinimas	Vienetas
9	Įdiegti papildomi atsinaujinančiosios energijos veikimo pajėgumai	Ant stogo montuojamų fotovoltinių ir saulės energijos kolektorių arba fotovoltinių šiluminių plokščių (PVT) skaičius ir pajėgumai; šilumos siurblių skaičius ir pajėgumai; kitų atsinaujinančiųjų išteklių patalpų šildymo ir vėsinimo technologijų, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energija grindžiamus katilus, skaičius ir pajėgumai. Tai susiję tik su papildomais veikimo pajėgumais pagal Fondo paramą.	MW
10			vienetų skaičius
Rezultato rodikliai			
11	Pažeidžiamų namų ūkių skaičiaus sumažėjimas	Pažeidžiamų namų ūkių skaičiaus sumažėjimas dėl Fondo lėšomis finansuojamų priemonių ir investicijų.	%
12	Numatomas pastatų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas	Pastatų sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas dėl Fondo lėšomis finansuojamų priemonių ir investicijų. Išmetamieji teršalai pastatų sektoriuje apibrėžiami kaip teršalai, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius (pastatų sektoriuje – 1A4a ir 1A4b taršos šaltiniai, kaip nustatyta 2006 m. IPCC gairėse dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos).	ktCO ₂ e

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
13	Energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičiaus sumažėjimas	Energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičiaus sumažėjimas dėl Fondo lėšomis finansuojamų priemonių ir investicijų. Valstybės narės, kurioms taikomas Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnio 3 dalies d punktas, pagal to reglamento 24 straipsnio b punktą į savo integruotas nacionalines energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitas įtraukia kiekybinę informaciją apie energijos nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičių. Valstybės narės gali naudoti, be kita ko, 2020 m. spalio 14 d. Komisijos rekomendacijoje (ES) 2020/1563 dėl energijos nepritekliaus¹ nurodytus Europos Sąjungos statistikos tarnybos (Eurostato) turimus rodiklius, išvardytus integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitų šablone. Į šį rodiklį neįskaičiuojami kolektyviniai būstai, pavyzdžiui, ligoninės, globos namai, kalėjimai, kareivinės, religinės įstaigos, pensionai, darbininkų nakvynės namai ir t. t.	%

¹ OL L 357, 2020 10 27, p. 35.

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
14	Per metus sutaupyta pirminės energijos suvartojimo kiekis	Šiuo tikslu sutaupyta energijos kiekis apskaičiuojamas tik remiantis Fondo finansine parama.	MWh per metus
15			kWh/m ² (jei žinomas bendras patalpų plotas)

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
16	Per metus sutaupyta galutinės energijos suvartojimo kiekis	Atskaitos taškas susijęs su metiniu galutinės ir pirminės energijos suvartojimu prieš intervenciją, o pasiekta vertė – su metiniu galutinės ir pirminės energijos suvartojimu metais, einančiais po intervencijos.	kWh/m ² (jei žinomas bendras patalpų plotas)
17			MWh per metus

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
Kelių transporto sektorius			
Konteksto rodikliai			
18	Pažeidžiamų transporto naudotojų skaičius	Atitinka 2 straipsnio 12 punkte pateiktą apibrėžtį.	Namų ūkių skaičius
19	Transporto galimybių nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičius	Atitinka 2 straipsnio 2 punkte pateiktą apibrėžtį.	Namų ūkių skaičius
Įgyvendinimo rodikliai			
20	Pažeidžiamų transporto naudotojų, kuriems taikyta bent viena struktūrinė priemonė, kuria mažinamas jų sukeliamas išmetamųjų teršalų kiekis kelių transporto sektoriuje, skaičius	Atitinka 2 straipsnio 12 punktą ir 8 straipsnio 1 dalį. Tik su Fondo parama susijusios priemonės.	Namų ūkių skaičius
21	Įsigytų visai netaršių transporto priemonių skaičius	Visai netaršių transporto priemonių, remiamų Fondo lėšomis finansuojamomis priemonėmis ir investicijomis, skaičius.	Visai netaršių transporto priemonių skaičius
22	Įsigytų mažataršių transporto priemonių skaičius	Mažataršių transporto priemonių, remiamų Fondo lėšomis finansuojamomis priemonėmis ir investicijomis, skaičius.	Mažataršių transporto priemonių skaičius
23	Įsigytų dviračių ir mikromobilumui skirtų transporto priemonių skaičius	Dviračių ir mikromobilumui skirtų transporto priemonių, remiamų Fondo lėšomis finansuojamomis priemonėmis ir investicijomis, skaičius.	Dviračių ir mikromobilumui skirtų transporto priemonių skaičius

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
24	Papildoma alternatyviųjų degalų infrastruktūra (degalų pildymo punktai/ įkrovimo prieigos)	Visai netaršių ir mažataršių transporto priemonių degalų papildymo punktų ir įkrovimo prieigų (naujų arba atnaujintų), remiamų Fondo lėšomis finansuojamomis priemonėmis ir investicijomis, skaičius, didesnę dėmesį sutelkiant į atokias vietas. Terminai „alternatyvieji degalai“, „įkrovimo prieiga“ ir „degalų pildymo punktas“ turi tokią pačią reikšmę kaip pateikta šių terminų apibrėžtyse Europos Parlamento ir Tarybos reglamente dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/94/ES. Rodiklio duomenys renkami ir apie rodiklį pranešama atskirai dėl i) įkrovimo punktų; ir ii) degalų pildymo punktų. Dėl iii) vandenilio degalų pildymo punktų, kurie yra pastarojo elemento dalis, pranešama atskirai.	Degalų pildymo punktų ir įkrovimo prieigų skaičius

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
25	Sumažintos kainos arba nemokami viešojo transporto bilietai	Viešojo transporto naudotojų, remiamų Fondo lėšomis finansuojamomis priemonėmis ir investicijomis, skaičius. Rodiklio duomenys renkami ir apie rodiklį pranešama atskirai dėl i) sumažintos kainos; ir ii) nemokamų bilietų.	Naudotojų skaičius
26	Papildomas judumas dalijantis transporto priemonėmis ir paslauginio judumo sprendimai	Judumo dalijantis transporto priemonėmis ir paslauginio judumo sprendimų naudotojų, remiamų Fondo lėšomis finansuojamomis priemonėmis ir investicijomis, skaičius.	Naudotojų skaičius
27			Vienetai
28	Dviračiams skirta infrastruktūra, kuriai suteikta parama	Dviračiams skirtos infrastruktūros, kuri buvo naujai pastatyta arba iš esmės atnaujinta įgyvendinant Fondo lėšomis remiamus projektus, ilgis. Dviračiams skirta infrastruktūra apima dviračių infrastruktūrą, struktūriniais būdais (tokiais kaip kelkraščiai ir pertvaros) atskirtą nuo transporto priemonių eismui skirtų kelių arba nuo kitų to paties kelio dalių, dviračių gatves, dviračių tunelius ir t. t. Dviračių infrastruktūros su atskirtomis vienos krypties eismo juostomis (pvz., abiejose kelio pusėse) ilgis matuojamas kaip eismo juostos ilgis.	km skaičius

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
Rezultato rodikliai			
29	Pažeidžiamų transporto naudotojų skaičiaus sumažėjimas	Pažeidžiamų transporto naudotojų skaičiaus sumažėjimas dėl Fondo lėšomis finansuojamų priemonių ir investicijų.	%
30	Transporto galimybių nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičiaus sumažėjimas	Transporto galimybių nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičiaus sumažėjimas dėl Fondo lėšomis finansuojamų priemonių ir investicijų.	%
31	Kelių transporto sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimas	Valstybės narės praneša apie kelių transporto sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą dėl Fondo lėšomis finansuojamų priemonių ir investicijų. Išmetamieji teršalai kelių transporto sektoriuje apibrėžiami kaip teršalai, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius (kelių transporto sektoriuje – 1A3b taršos šaltiniai, kaip nustatyta 2006 m. IPCC gairėse dėl nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos).	ktCO ₂ e

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paiškinimas	Vienetas
Labai mažos įmonės (tiek pastatų, tiek kelių transporto sektoriai)			
Konteksto rodikliai			
32	Pažeidžiamų labai mažų įmonių skaičius	Atitinka 2 straipsnio 11 dalyje pateiktą apibrėžtį.	Labai mažų įmonių skaičius
Įgyvendinimo rodikliai			
33	Pažeidžiamų labai mažų įmonių, kurioms taikyta bent viena struktūrinė priemonė, kuria mažinamas jų išmetamųjų teršalų kiekis pastatų ir kelių transporto sektoriuje, skaičius	Atitinka 2 straipsnio 11 dalį ir 8 straipsnio 1 dalį. Tik su Fondo parama susijusios priemonės.	Labai mažų įmonių skaičius
Rezultato rodikliai			
34	Pažeidžiamų labai mažų įmonių skaičiaus sumažėjimas	Pažeidžiamų labai mažų įmonių skaičiaus sumažėjimas dėl Fondo lėšomis finansuojamų priemonių ir investicijų.	%
Laikina tiesioginė pajamų parama			
Konteksto rodikliai			
35	Laikinos tiesioginės pajamų paramos dalis visose socialinių klimato planų išlaidose	Atitinka 4 straipsnio 3 dalį ir 10 straipsnį.	%

Numeris	Su Fondo parama susijęs bendras rodiklis	Paaiškinimas	Vienetas
Įgyvendinimo rodikliai			
36	Pažeidžiamų namų ūkių ir pažeidžiamų transporto naudotojų, gavusių laikiną tiesioginę pajamų paramą, skaičius	Rodiklis rodo pažeidžiamų namų ūkių ir pažeidžiamų transporto naudotojų, gavusių laikiną tiesioginę pajamų paramą, skaičių, taigi įskaičiuojami visi galutiniai iš Fondo mokamos laikinos tiesioginės pajamų paramos gavėjai.	Pažeidžiamų namų ūkių skaičius (vienetas: namų ūkiai)
37		Rodiklio duomenys renkami ir apie rodiklį pranešama atskirai dėl pažeidžiamų namų ūkių ir pažeidžiamų transporto naudotojų pagal 2 straipsnio 10 dalį, 2 straipsnio 12 dalį ir 4 straipsnio 3 dalį.	Pažeidžiamų transporto naudotojų skaičius (vienetas: namų ūkiai)
Rezultato rodikliai			
38	Vienam pažeidžiamam namų ūkiui ir pažeidžiamam transporto naudotojui tenkanti vidutinė laikina tiesioginė pajamų parama	Rodiklis rodo vieno pažeidžiamo namų ūkio ir vieno pažeidžiamo transporto naudotojo iš Fondo gautą vidutinę laikinos tiesioginės pajamų paramos sumą.	EUR/namų ūkis (pastatų sektorius)
39			EUR/namų ūkis (kelių transporto sektorius)

V PRIEDAS

6 straipsnio 7 dalyje nurodytas socialiniams klimato planams skirtas šablonas

Turinys

1.	SOCIALINIO KLIMATO PLANO APŽVALGA IR RENGIMO PROCESAS	4
1.1	Santrauka	4
1.2.	Dabartinės politikos padėties apžvalga	5
1.2.	Konsultacijų procesas.	6
2.	PRIEMONIŲ IR INVESTICIJŲ, TARPINIŲ IR SIEKTINŲ REIKŠMIŲ APRAŠYMAS	6
2.1.	KOMPONENTAS [1][2]: [pastatų sektorius][transporto sektorius]	7
i)	Komponento aprašymas.....	7
ii)	Komponento priemonių ir investicijų aprašymas	7
iii)	Reikšmingos žalos nedarymo principas.....	9
iv)	Tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir tvarkaraštis	10
v)	Finansavimas ir išlaidos.....	10
vi)	Naudą gaunančių subjektų, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ir pažeidžiami transporto naudotojai, pagrindimas (jei taikytina).....	11

vii)	Komponento bendros numatomos išlaidos	11
viii)	Scenarijus, jei apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pradedama taikyti vėliau	12
2.2.	KOMPONENTAS [3]: tiesioginė pajamų parama.....	12
i)	Komponento aprašymas.....	12
ii)	Komponento priemonių aprašymas	13
iii)	Tiesioginės pajamų paramos priemonių tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės	14
iv)	Priemonių pagrindimas	15
v)	Priemonių išlaidos.....	16
vi)	Naudą gaunančių subjektų, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai ir pažeidžiami transporto naudotojai, pagrindimas (jei taikytina)	16
vii)	Numatomos plano išlaidos, skirtos tiesioginės pajamų paramos komponentui.....	17
viii)	Scenarijus, jei apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pradedama taikyti vėliau..	17
2.3.	Techninė pagalba	18
2.4.	Perkėlimai į pasidalijamojo valdymo programas.....	18
2.5.	Bendros išlaidos	18
3.	ANALIZĖ IR BENDRAS POVEIKIS	20
3.1.	Apibrėžtys	20
3.2.	Numatomas poveikis pažeidžiamoms grupėms	20

3.3.	Numatomas planuojamų priemonių ir investicijų poveikis	21
4.	PLANO PAPILDOMUMAS IR ĮGYVENDINIMAS.....	23
4.1.	Plano stebėseną ir įgyvendinimas	23
4.2.	Suderinamumas su kitomis iniciatyvomis	23
4.3.	Finansavimo papildomumas	23
4.4.	Papildomumas.....	24
4.5.	Geografiniai ypatumai	24
4.6.	Korupcijos, sukčiavimo ir interesų konfliktų prevencija.....	24
4.7.	Informavimas ir komunikacija.....	25

1. SOCIALINIO KLIMATO PLANO APŽVALGA IR RENGIMO PROCESAS

1.1 Santrauka

Žaliosios pertvarkos aplinkybės valstybėje narėje, ypatingą dėmesį skiriant pagrindiniams sunkumams dėl pastatų ir kelių transporto sektoriuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų įtraukimo į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį socialinio poveikio, ir kaip planu bus reaguojama į šiuos iššūkius.

Apžvalgos lentelė, kurioje apibendrinami pagrindiniai plano tikslai ir plano bendros numatomos išlaidos, įskaitant Fondo įnašą, nacionalinį įnašą ir pagal pasidalijamojo valdymo programas skiriamus išteklius, kurie turi būti perkelti į Fondą, suskirstytus į tris intervencines sritis: priemonės ir investicijos pastatų sektoriui, kelių transporto sektoriui ir tiesioginės pajamų paramos priemonės pagal toliau pateiktą šabloną:

Intervencinė sritis	Bendros išlaidos (absoliučiosios ir viso finansavimo procentinė dalis) pagal finansavimo šaltinį	Planuojamų pagrindinių priemonių ir investicijų apžvalga	Priemonių ir investicijų tikslai	Priemonių ir investicijų poveikis	
				Pažeidžiamų namų ūkių ir pažeidžiamų transporto naudotojų skaičiaus sumažėjimas (vienetas: namų ūkiai)	Išmetamo CO ₂ kiekio sumažėjimas
Pastatų sektorius					
Kelių transporto sektorius					
Laikina tiesioginė pajamų parama					

Intervencinė sritis	Bendros išlaidos (absoliučiosios ir viso finansavimo procentinė dalis) pagal finansavimo šaltinį	Planuojamų pagrindinių priemonių ir investicijų apžvalga	Priemonių ir investicijų tikslai	Priemonių ir investicijų poveikis	
				Pažeidžiamų namų ūkių ir pažeidžiamų transporto naudotojų skaičiaus sumažėjimas (vienetas: namų ūkiai)	Išmetamo CO ₂ kiekio sumažėjimas
Techninė pagalba (8 straipsnio 3 dalis)					
Įnašas, skirtas techninės paramos priemonei (11 straipsnio 3 dalis)					
Įnašas, skirtas „InvestEU“ numatytam valstybės narės skyriui (11 straipsnio 3 dalis)					

1.2. Dabartinės politikos padėties apžvalga

Informacija apie dabartinę nacionalinę energetikos ir klimato politiką, kaip ji taikoma nacionaliniu lygmeniu, ypatingą dėmesį skiriant pastatų ir transporto sektoriams ir pažeidžiamiausios grupės.

1.3. Viešų konsultacijų procesas

Konsultacijų su vietos ir regionų valdžios institucijomis, socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais proceso, kuris įgyvendinamas pagal nacionalinę teisinę sistemą, siekiant parengti ir, kai tinka, įgyvendinti planą, santrauka, apimanti konsultacijų veiklos apimtį, rūšį ir laiką, taip pat informaciją apie tai, kaip plane atsispindi suinteresuotųjų subjektų nuomonės.

2. PRIEMONIŲ IR INVESTICIJŲ, TARPINIŲ IR SIEKTINŲ REIKŠMIŲ APRAŠYMAS

Informacija apie kiekvieną komponentą pagal tris plano sritis atskirai:

- pastatų sektorius;
- kelių transporto sektorius;
- laikina tiesioginė pajamų parama.

Komponentą gali sudaryti keli subkomponentai, daugiausia dėmesio skiriant konkrečiam iššūkiui ar poreikiui. Į kiekvieną komponentą ar subkomponentą gali būti įtraukta viena ar kelios glaudžiai susijusios arba viena nuo kitos priklausomos priemonės arba investicijos.

2.1. KOMPONENTAS [1][2]: [pastatų sektorius][transporto sektorius]

Informacija apie komponentą:

i) Komponento aprašymas

Santraukos langelis:

Komponento [1][2] [pastatų sektorius][transporto sektorius] santraukos langelis

Intervencinė sritis: [pastatų sektorius][transporto sektorius]

Tikslas:

Priemonės ir investicijos:

Bendros numatomos išlaidos: xx EUR, iš kurių:

Išlaidos, kurias prašoma padengti iš Fondo: xx EUR

Išlaidos, kurios turi būti padengtos iš nacionalinio įnašo: xx EUR

ii) Komponento priemonių ir investicijų aprašymas

Išsamus komponento ir jo konkrečių priemonių bei investicijų, taip pat jų tarpusavio sąsajų ir sinergijos aprašymas, kuriame pateikiama:

- aiški ir įrodymais pagrįsta esamų uždavinių ir jų sprendimo taikant priemones ir skiriant investicijas analizė;

- priemonės arba investicijų, kurios gali apimti papildomas techninės paramos priemones pagal 11 straipsnio 4 dalį, pobūdis, rūšis ir dydis, nurodant, ar tai yra nauja priemonė, ar esama priemonė arba investicija, kurias ketinama pratęsti naudojant Fondo paramą;
- išsami informacija apie priemonės arba investicijos tikslą ir apie tai, kam jos skirtos; paaiškinimas, kaip priemonė ir investicija būtų veiksmingai prisidedama prie Fondo tikslų įgyvendinimo bendrai nustatant atitinkamą valstybės narės politiką ir kaip jos sumažins priklausomybę nuo iškastinio kuro;
- aprašymas, kaip įgyvendinama priemonė arba investicija (įgyvendinimo priemonės), nurodant valstybės narės administracinius gebėjimus centriniu ir, kai aktualu, regioniniu ir vietos lygmenimis, paaiškinant, kaip ištekliai bus panaudoti laiku ir kaip jie bus nukreipiami subnacionaliniam lygmeniui, jei taikytina;
- paaiškinimas, kaip priemonė arba investicija bus siekiama spręsti lyčių nelygybės problemą, jei taikytina;
- priemonės arba investicijos įgyvendinimo tvarkaraštis; kalbant apie paramą, susijusią su mažataršėmis transporto priemonėmis, pateikiamas laipsniško tos paramos mažinimo tvarkaraštis.

iii) Reikšmingos žalos nedarymo principas

Informacija apie tai, kaip į komponentą įtrauktomis priemonėmis ir investicijomis laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje. Komisija pateiks technines gaires pagal šio reglamento 6 straipsnio 5 dalį.

iv) Tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir tvarkaraštis

Informacija apie kiekvieną tarpinę ir siektiną reikšmę, kuri parodys šio komponento įgyvendinimo priemonių ir investicijų pažangą:

- kodėl buvo pasirinkta ši konkreti tarpinė ir siektina reikšmė;
- kas matuojama tarpine ir siektina reikšme;
- kaip tai bus matuojama, kokia metodika ir šaltinis bus naudojami ir kaip bus objektyviai tikrinama, ar tinkamai pasiekta tarpinė ir siektina reikšmė;
- koks yra atskaitos taškas (pradinis taškas) ir koks lygis arba konkretus taškas turi būti pasiektas;
- iki kada jis bus pasiektas (ketvirtis ir metai);
- kas ir kuri institucija bus atsakinga už įgyvendinimą, vertinimą ir ataskaitų teikimą.

Lentelė, kurioje nurodomos komponentų tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir tvarkaraštis, pateikiant šią informaciją:

Eilės numeris	Priemonės / investicijos pavadinimas	Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė	Tarpinės reikšmės / siektinos reikšmės pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (siektinos reikšmės)			Reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas
					Priemonės / investicijos vienetas	Atskaitos taškas	Tikslas	Ketvirtis	Metai	

v) Finansavimas ir išlaidos

Informacija ir paaiškinimas, susiję su komponento ir kiekvienos priemonės bei investicijos bendromis numatomomis išlaidomis, pateikiant tinkamą pagrindimą, įskaitant:

- taikytą metodiką, padarytas prielaidas (pvz., dėl vieneto išlaidų, indėlių išlaidų) ir šių prielaidų pagrindimą;
- preliminarų išsamų tvarkaraštį, kada numatoma patirti šias išlaidas;
- informaciją apie nacionalinį įnašą į bendras priemonių ir investicijų išlaidas;
- visą informaciją apie tai, koks finansavimas pagal kitas Sąjungos priemones yra arba galėtų būti numatytas to paties komponento atžvilgiu;
- visą informaciją apie numatomą finansavimą iš privačiųjų šaltinių ir, jei aktualu, tikslinį svėrto lygį;
- numatomų išlaidų patikimumo ir pagrįstumo pagrindimą, kai reikia, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus.

- vi) Naudą gaunančių subjektų, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ir pažeidžiami transporto naudotojai, pagrindimas (jei taikytina)

Jei Fondo parama teikiama per viešuosius ar privačiuosius subjektus, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ar pažeidžiami transporto naudotojai, pateikiamas paaiškinimas, kokias priemones ar investicijas tie subjektai įgyvendins ir kuo tos priemonės ir investicijos galiausiai bus naudingos pažeidžiamiems namų ūkiams, pažeidžiamoms labai mažoms įmonėms ir pažeidžiamiems transporto naudotojams;

Jei Fondo parama teikiama per finansų tarpininkus, pateikiamas priemonių, kurias valstybė narė ketina priimti siekdama užtikrinti, kad finansų tarpininkai visą naudą perduotų galutiniams gavėjams, aprašymas.

- vii) Komponento bendros numatomos išlaidos

I komponentą įtrauktų priemonių ir investicijų numatomų išlaidų lentelė užpildoma pagal toliau pateiktą šabloną:

Eilės numeris	Susijusi priemonė (priemonė arba investicija)	Atitinkamas laikotarpis		Numatomos išlaidos, kurioms prašoma finansavimo iš Fondo							
				Iš viso prašoma	Jei tokie duomenys yra: išskaidyti pagal metus						
		Nuo (data)	Iki (data)	Suma (mln. EUR)	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	2030 m.	2031 m.	2032 m.

viii) Scenarijus, jei apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pradedama taikyti vėliau

Priemonių, investicijų, tarpinių reikšmių, siektinų reikšmių, nacionalinio įnašo sumos ir visų kitų svarbių plano elementų, atsiradusių dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, nustatytos pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių, taikymo pradžios atidėjimo pagal tos direktyvos 30k straipsnį, būtinų koregavimų aprašymas ir kiekybinis įvertinimas.

Atskira santraukos langelio, tarpinių reikšmių, siektinų reikšmių ir tvarkaraščio lentelės ir numatomų išlaidų lentelės versija.

2.2. KOMPONENTAS [3]: tiesioginė pajamų parama

Informacija apie tiesioginės pajamų paramos komponentą:

i) Komponento aprašymas

Santraukos langelis:

3 komponento santraukos langelis: tiesioginė pajamų parama

Intervencinė sritis: tiesioginė pajamų parama

Tikslas:

Priemonės:

Bendros numatomos išlaidos: xx EUR, iš kurių:

Išlaidos, kurias prašoma padengti iš Fondo: xx EUR

Išlaidos, kurios turi būti padengtos iš nacionalinio įnašo: xx EUR

ii) Komponento priemonių aprašymas

Išsamus komponento ir jo konkrečių priemonių, taip pat jų tarpusavio sąsajų ir sinergijos aprašymas, be kita ko:

- aiški ir įrodymais pagrįsta esamų uždavinių bei jų sprendimo ir paramos tikslų analizė;
- paramos pobūdis, rūšis ir dydis;
- išsami informacija apie galutinius paramos gavėjus ir jų nustatymo kriterijai;
- tiesioginės pajamų paramos mažinimo tvarkaraštis pagal Fondo tvarkaraštį, įskaitant konkrečių paramos teikimo pabaigos datą;
- paaiškinimas, kaip parama bus siekiama spręsti lyčių nelygybės problemą, jei taikytina;
- paramos įgyvendinimo aprašymas;
- informacija apie nacionalinį įnašą į priemonių išlaidas.

iii) Tiesioginės pajamų paramos priemonių tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės

Informacija apie kiekvieną tarpinę ir siektiną reikšmę, kuri atspindės šio komponento įgyvendinimo pažangą:

- kodėl buvo pasirinkta ši konkreti tarpinė ir siektina reikšmė;
- kas matuojama tarpine ir siektina reikšme;
- kaip tai bus matuojama, kokia metodika ir šaltinis bus naudojami ir kaip bus objektyviai tikrinama, ar tinkamai pasiekta tarpinė ir siektina reikšmė;
- koks yra atskaitos taškas (pradinis taškas) ir koks lygis arba konkretus taškas turi būti pasiektas;
- iki kada jis bus pasiektas;
- kas ir kuri institucija bus atsakinga už įgyvendinimą, vertinimą ir ataskaitų teikimą.

Lentelės, kurioje nurodomos laikinos tiesioginės pajamų paramos priemonių tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir tvarkaraštis, šablonas pateikiamas toliau:

Eilės numeris	Priemonė	Tarpinė reikšmė arba siektina reikšmė	Tarpinės reikšmės / siektinos reikšmės pavadinimas	Kokybiniai rodikliai (tarpinės reikšmės)	Kiekybiniai rodikliai (siektinos reikšmės)			Reikšmių pasiekimo tvarkaraštis		Kiekvienos tarpinės ir siektinos reikšmės aprašymas
					Matavimo vienetas	Atskaitos taškas	Tikslas	Ketvirtis	Metai	

iv) Priemonių pagrindimas

Laikinos tiesioginės pajamų paramos poreikio pagrindimas remiantis 6 straipsnio 1 dalyje ir 8 straipsnio 2 dalyje nustatytais kriterijais:

- kiekybiniu įvertinimu ir kokybiniu paaiškinimu, kaip plane nurodytomis priemonėmis tikimasi sumažinti energijos nepriteklių bei transporto galimybių nepriteklių ir namų ūkių bei transporto naudotojų pažeidžiamumą didėjant kelių transportui naudojamu kuro ir šildymo kuro kainoms;
- siūlomo laikinos tiesioginės pajamų paramos mažinimo tvarkaraščio ir sąlygų, kai ji nebetaikoma, pagrindimu;
- aprašymu, kaip laikinos tiesioginės pajamų paramos gavėjų grupėms taip pat taikomos struktūrinės priemonės ir investicijos, kuriomis siekiama veiksmingai panaikinti jų patiriamą energijos nepriteklių ir transporto galimybių nepriteklių, ir laikinos tiesioginės pajamų paramos papildomumo struktūrinėmis priemonėmis bei investicijomis, kuriomis remiami pažeidžiami namų ūkiai ir pažeidžiami transporto naudotojai, aprašymu.

v) Priemonių išlaidos

Informacija, susijusi su komponento bendromis numatomomis išlaidomis, pateikiant tinkamą pagrindimą, įskaitant:

- taikytą metodiką, padarytas prielaidas ir šių prielaidų pagrindimą;
 - faktinių išlaidų lyginamuosius išlaidų duomenis, jei panašios paramos priemonės buvo taikomos praeityje;
 - visą informaciją apie tai, koks finansavimas pagal kitas Sąjungos priemones yra arba galėtų būti numatytas tos pačios paramos atžvilgiu;
 - tinkamą išsamų numatomų išlaidų patikimumo ir pagrįstumo pagrindimą, įskaitant visus naudotus prie plano pridėtus duomenis ar įrodymus.
- vi) Naudą gaunančių subjektų, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai ir pažeidžiami transporto naudotojai, pagrindimas (jei taikytina)

Jei Fondo parama teikiama per viešuosius ar privačiuosius subjektus, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai ar pažeidžiami transporto naudotojai, pateikiamas paaiškinimas, kokias priemones tie subjektai įgyvendins ir kuo tos priemonės galiausiai bus naudingos pažeidžiamiems namų ūkiams ar pažeidžiamiems transporto naudotojams.

Jei Fondo parama teikiama per finansų tarpininkus, pateikiamas priemonių, kurias valstybė narė ketina priimti siekdama užtikrinti, kad finansų tarpininkai visą naudą perduotų galutiniams gavėjams, aprašymas.

vii) Numatomos plano išlaidos, skirtos laikinos tiesioginės pajamų paramos komponentui

I komponentą įtrauktų numatomų paramos išlaidų lentelė užpildoma pagal toliau pateiktą šabloną:

Eilės numeris	Paramos rūšis	Atitinkamas laikotarpis		Numatomos išlaidos, kurioms prašoma finansavimo iš Fondo							
				Iš viso prašoma	Jei tokie duomenys yra: išskaidyti pagal metus						
		Nuo (data)	Iki (data)	Suma (mln. EUR)	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	2030 m.	2031 m.	2032 m.

viii) Scenarijus, jei apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema pradedama taikyti vėliau

Priemonių, investicijų, tarpinių reikšmių, siektinų reikšmių, nacionalinio įnašo sumos ir visų kitų svarbių plano elementų, atsiradusių dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, nustatytos pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių, taikymo pradžios atidėjimo pagal tos direktyvos 30k straipsnį, būtinų koregavimų aprašymas ir kiekybinis įvertinimas.

Atskira santraukos langelio, tarpinių reikšmių, siektinų reikšmių ir tvarkaraščio lentelės ir numatomų išlaidų lentelės versija.

2.3. Techninė pagalba

Techninės pagalbos veiksmų, kurie bus įtraukti siekiant veiksmingai administruoti ir įgyvendinti plane nustatytas priemones ir investicijas pagal 8 straipsnio 3 dalį, aprašymas, be kita ko:

- techninės pagalbos veiksmų pobūdis, rūšis ir dydis;
- numatomos techninės pagalbos veiksmų išlaidos.

2.4. Perkėlimai į pasidalijamojo valdymo programas

Jei išteklius ketinama perkelti iš Fondo į fondus, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas pagal 11 straipsnio 2 dalį, nurodoma, kurioms programoms šie ištekliai bus perkelti ir pagal kokį tvarkaraštį, taip pat nurodoma, kaip pagal tas programas įgyvendintinos priemonės ir investicijos atitiktų 3 straipsnyje nurodytus tikslus, įskaitant tai, ar jos patenka į 8 straipsnyje nustatytų priemonių ir investicijų sritį.

2.5. Numatomos bendros plano išlaidos

Bendros numatomos plano išlaidos, įskaitant visas sumas, skirtas papildomai techninei paramai pagal šio reglamento 11 straipsnio 4 dalį, piniginių įnašo, skirto valstybės narės skyriui pagal atitinkamas Reglamento (ES) 2021/523 nuostatas, sumą ir bet kokią sumą, skirtą papildomai techninei pagalbai pagal šio reglamento 8 straipsnio 3 dalį.

Nacionalinis įnašas į bendras jos planų išlaidas, be kita ko, visi ištekliai, kuriuos ketinama perkelti į Fondą iš pasidalijamojo valdymo programų pagal šio reglamento 11 straipsnio 1 dalį, ir visi ištekliai, kuriuos ketinama perkelti iš Fondo į pasidalijamojo valdymo programas pagal šio reglamento 11 straipsnio 2 dalį.

Aprašymas, kaip išlaidos atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingos numatomam plano poveikiui.

Lentelė, kurioje Fondo išlaidos apibendrinamos pagal finansavimo šaltinį, užpildoma pagal toliau pateiktą šabloną:

Bendros socialinio klimato plano išlaidos	Bazinis scenarijus	Direktyvos 2003/87/EB 30k straipsnio atveju
PLANO BENDROS NUMATOMOS IŠLAIDOS, iš kurių:	XXX EUR	XXX EUR
Padengiama iš Fondo	XXX EUR	XXX EUR
Nacionalinis įnašas	XXX EUR	XXX EUR
Perkėlimai iš pasidalijamojo valdymo programų	XXX EUR	XXX EUR
(Perkėlimai į pasidalijamojo valdymo programas)	-XXX EUR	-XXX EUR

3. ANALIZĖ IR BENDRAS POVEIKIS

3.1. Terminų apibrėžtys

Paaikškinimas, kaip energijos nepritekliaus ir transporto galimybių nepritekliaus terminų apibrėžtys turi būti taikomos nacionaliniu lygmeniu.

3.2. Numatomas poveikis pažeidžiamoms grupėms

Tikėtino kainų didėjimo dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, nustatytos pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių, poveikio namų ūkiams ir visų pirma poveikio energijos nepritekliui ir transporto galimybių nepritekliui ir labai mažoms įmonėms, įvertinimas, įskaitant visų pirma pažeidžiamų namų ūkių, pažeidžiamų labai mažų įmonių ir pažeidžiamų transporto naudotojų skaičių ir jų nustatymą. Šis poveikis turi būti analizuojamas atitinkamu teritoriniu lygmeniu, apibrėžtu kiekvienos valstybės narės, atsižvelgiant į nacionalinius ypatumus ir tokius aspektus, kaip galimybė naudotis viešuoju transportu ir pagrindinėmis paslaugomis, ir nustatant labiausiai paveiktas vietas.

Atliekant įvertinimus naudotos metodikos aprašymas, kartu užtikrinant, kad įverčiai būtų apskaičiuojami pakankamai išskaidant duomenis pagal regionus.

3.3. Numatomas planuojamų priemonių ir investicijų poveikis

Numatomo 2 skirsnyje nurodytų priemonių ir investicijų poveikio išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui, energijos nepritekliui ir transporto galimybių nepritekliui, įvertinimas, palyginti su pirmiau apibūdintu atskaitos tašku.

Atliekant įvertinimus naudotos metodikos aprašymas.

Plano poveikio kokybinių ir kiekybinių duomenų lentelės, kurių šablonai pateikiami toliau:

Komponentas	Numatomas komponento poveikis: (apima atitinkamus kiekybinius rodiklius)				
	Energijos vartojimo efektyvumui	Pastatų renovacijai	Visai netaršioms ir mažataršėms judumo ir transporto priemonėms	Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui	Pažeidžiamų namų ūkų ir pažeidžiamų transporto naudotojų skaičiaus mažinimui (vienetas: namų ūkiai)
Bendras planas					
Pastatų sektorius					
Kelių transporto sektorius					

Komponentas	Kiekybinis poveikio įvertinimas (jei tokie duomenys yra) t. y. procentais išreikštas skirtumas, palyginti su politikos atžvilgiu neutraliu atskaitos tašku					
	Trumpuoju laikotarpiu (ateinantys 3 metai)			Vidutinės trukmės laikotarpiu (plano pabaiga)		
	Išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	Energijos nepriteklių patiriantys namų ūkiai	Transporto galimybių nepriteklių patiriantys namų ūkiai	Išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis	Energijos nepriteklių patiriantys namų ūkiai	Transporto galimybių nepriteklių patiriantys namų ūkiai
Bendras planas						
Pastatų sektorius						
Kelių transporto sektorius						

Lentelė, kurioje pateikiami kokybiniai ir kiekybiniai duomenys apie numatomą laikinos tiesioginės pajamų paramos priemonių poveikį pažeidžiamų namų ūkių ir pažeidžiamų transporto naudotojų, taip pat energijos nepriteklių ir transporto galimybių nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičiaus mažinimui; šablonas pateikiamas toliau:

Komponentas: tiesioginė pajamų parama	
Pažeidžiamų namų ūkių ir pažeidžiamų transporto naudotojų skaičiaus mažinimas	Numatomo poveikio aprašymas
	Numatomo poveikio įvertinimas; vienetas: namų ūkiai
Energijos nepriteklių ir transporto galimybių nepriteklių patiriančių namų ūkių skaičiaus mažinimas	Numatomo poveikio aprašymas
	Numatomo poveikio įvertinimas; vienetas: namų ūkiai

4. PLANO PAPILDOMUMAS IR ĮGYVENDINIMAS

Ši dalis yra susijusi su visu planu. Toliau nustatyti įvairūs kriterijai turi būti pagrįsti viso plano atveju.

4.1. Plano stebėseną ir įgyvendinimą

Paaikškinti, kaip valstybė narė ketina įgyvendinti siūlomas priemones ir investicijas, daugiausia dėmesio skiriant stebėsenos ir įgyvendinimo tvarkai ir tvarkaraščiui, įskaitant, kai aktualu, priemones, kurios būtinos, kad būtų laikomasi 21 straipsnio.

4.2. Suderinamumas su kitomis iniciatyvomis

Paaikškinti, kaip planas dera su valstybės narės pagal kitus atitinkamus planus ir fondus pateikta informacija ir priimtais įsipareigojimais, taip pat sąveiką su įvairiais būsimais planais, kaip nustatyta 6 straipsnio 3 dalyje ir 16 straipsnio 3 dalies b punkto iii papunktyje.

4.3. Finansavimo papildomumas

Informacija apie esamą arba planuojamą priemonių ir investicijų, kuriomis prisidedama prie plane išdėstytų priemonių ir investicijų, finansavimą iš kitų Sąjungos, tarptautinių, viešųjų arba, kai aktualu, privačiųjų šaltinių, įskaitant informaciją apie laikiną tiesioginę pajamų paramą pagal 6 straipsnio 1 dalies c punktą.

4.4. Papildomumas

Paaishkinimas ir pagrindimas, kaip naujos arba esamos priemonės ar investicijos yra papildomos ir nepakeičia pasikartojančių nacionalinių biudžeto išlaidų pagal 13 straipsnio 2 dalį, įskaitant tokį paaishkinimą ir pagrindimą priemonių ir investicijų, įtrauktų į planą pagal 4 straipsnio 5 dalį, atžvilgiu.

4.5. Geografiniai ypatumai

Paaishkinimas, kaip plane atsižvelgta į geografinius ypatumus, būdingus, pavyzdžiui, saloms, atokiausiems regionams ir teritorijoms, kaimo vietovėms ar atokiems regionams, mažiau prieinamoms periferijoms, kalnuotoms vietovėms arba atsiliekančioms vietovėms.

4.6. Korupcijos, sukčiavimo ir interesų konfliktų prevencija

Fondo lėšų naudojimo atveju taikoma korupcijos, sukčiavimo ir interesų konfliktų prevencijos, nustatymo ir ištaisymo sistema ir tvarka, kuria siekiama išvengti dvigubo finansavimo iš Fondo ir kitų Sąjungos programų pagal 21 straipsnį ir III priedą, įskaitant lėšas, suteikiamas viešųjų ar privačiųjų subjektų, kurie nėra pažeidžiami namų ūkiai, pažeidžiamos labai mažos įmonės ir pažeidžiami transporto naudotojai pagal 9 straipsnį.

4.7. Informavimas, komunikacija ir matomumas

Laikytis 23 straipsnyje išdėstytų nuostatų dėl galimybės visuomenei susipažinti su duomenimis, nurodant interneto svetainę, kurioje duomenys bus skelbiami, taip pat informavimo, komunikacijos ir matomumo priemonės.

Išdėstyti numatomą nacionalinę komunikacijos strategiją, kuria siekiama užtikrinti visuomenės informavimą apie Sąjungos finansavimą.
